

SLOVENSKI

Izdaja in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevalac. — Direktor: Rudi Janžuba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-524. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-532. — Pošta: predal št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-K.R.5-2-367. — Mesečna naročnina 250 din

Poročevalac

Predsednik DR Vietnam Ho Ši Minh v Jugoslaviji

Z aktivnim sodelovanjem je možno rešiti spore, ki razjedajo svet

Na slovesnem kosilu, ki ga je priredil visokemu gostu, je predsednik Tito imel zdravico, v kateri ga je pozdravil in med drugim izrazil prepričanje, da bo obisk nudil možnost za krepitev prijateljskih stikov med obema državama

BEograd, 6. avg. (Tanjug). Predsednik Tito je priredil predsedniku demokratične republike Vietnam, ki je danes dopoldne prispel v Beograd, slovesno kosilo. Na kosilo so bili povabljeni tudi člani Ho Ši Minhovega spremstva, član stalne komisije Ljudske skupščine DR Vietnam Huang Van Huan, minister za kulturo Huang Minhngijam in pomočnik ministra za zdravstvo Pham Gon Taš.

Na slovesnem kosilu, ki je bilo prirejeno v poslopju Zveznega izvršnega sveta, so bili z jugoslovanske strani tudi predsednik zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, Aleksander Ranković in Svetozar Vukmanović, predsednik Narodnega saborja Makedonije Lazar Koliševski, ter vrsta visokih državnih in političnih funkcionarjev ter javnih delavcev.

Narodi naših dežel so kot vse napredne sile v svetu globoko zainteresirani za uspešen izid borbe odvisnih narodov za svobodo in enakopraven položaj. Toda kadar se govori o Vietnamu, gre za narod, s katerim nas posebno tesno vežejo ne samo skupni družbeni cilji, marveč tudi značaj in oblika borbe za dosego teh ciljev. Zato so Jugoslovani s posebnimi simpatijami spremljali dolgoletno borbo

vietnamskega naroda za osvoboditev. Naša radost je danes toliko večja, ker moremo v Vas, tovariš predsednik, pozdraviti ne samo najvišjega predstavnika Vaše dežele, marveč tudi glavnega organizatorja junaške borbe vietnamskega naroda. Zadovoljni smo, da si ob tej priložnosti lahko rečemo, da so narodi in vlada Jugoslavije vedno odločno podpirali pravice vietnamskega naroda do neodvisnosti in do nacionalne neodvisnosti.

Med osvobodilno borbo je prišlo do zgodovinskih revolucionarnih sprememb v obeh naših deželah. Ustvarjeni so bili pogoji za uspešno graditev socializma. V tem pogledu nas vodijo iste ideje in isti cilji. Kolikor prihaja pri realizaciji teh idej in ciljev do nekaterih razlik, je to prirodna posledica različnih specifičnih pogojev v naših deželah, kar lahko služi le kot ploden izvor za izmenjavo medsebojnih izkušenj. Prepričan sem, da lahko sodelovanje med našima dvema deželama prispeva h graditvi socializma, tako v naših deželah kot naploh.

Vaša dežela in Vaša vlada sta na ženevski konferenci 1954 veliko prispevali k miru in mednarodnemu sporazumevanju. Naša dežela in vsi tisti, ki jim je do udržitve mira, vsestransko podpirajo in iskreno razumejo tudi Vaše težnje, da bi s miroljubnimi sredstvi dosledno uresničili ženevski sporazum o

zdržitvi Vietnamu. Mi smatramo, da prevzemajo tisti politični faktorji, ki zavirajo uresničitev ženevskega sporazuma, nase veliko odgovornost. Zaradi sebičnih interesov namreč onemogočajo tudi organsko združitev naroda in vnašajo nemir in nove težave v ta del sveta. Mi smo vedno poudarjali, da je popolna uresničitev ženevskega sporazuma v interesu Vietnamu, v interesu miru na Daljnem vzhodu in v interesu zmanjšanja že obstoječih napetosti v mednarodnih odnosih.

Naši dve deželi sta v zunanji politiki za koeksistenco med vsemi deželami, ne oziraje se na razlike v družbenem sistemu. Prepričani smo, da je s skupnimi naporami in aktivnim sodelovanjem vseh narodov in dežel možno postopno reševati probleme, ki danes še ogrožajo miren razvoj. Na tak način je možno premostiti tudi tisto razcepljenost, ki razjeda današnji svet. Da bi to dosegli, je treba kre-

ODGOVOR PREDSEDNIKA HO ŠI MINHA

Vsi narodi bi morali imeti možnost živeti srečno in svobodno

Na Titovo zdravico je predsednik DR Vietnam Ho Ši Minh odgovoril z naslednjo zdravico:

»Dragi tovariš predsednik! Dragi tovariš in dragi prijatelj!

Zahvaljujem se tovarišu predsedniku za tako pohvalne in tople besede, ki nam jih je izvolil izreči.

V najhujših dneh zadnje svetovne vojne je naš narod kljub kolonialni dominaciji vedno s spoštovanjem spremljal junaško borbo jugoslovanskih narodov proti fašizmu. Vietnamski narod je s največjim veseljem pozdravil rojstvo Federativne ljudske republike Jugoslavije in občutil veliko zaupanje, da vam in vsem jugoslovanskim narodom izročim brateški pozdrav vietnamskega naroda.

Brateški jugoslovanskim narodom se zahvaljujemo tudi za simpatije, ki so jih vedno kazali do našega naroda med našim dolгим in težkim bojem za nacionalno osvoboditev. Med zadnjo svetovno vojno je vietnamski narod vodil težko borbo proti francoskemu kolonializmu in japonskemu militarizmu. Zmaga sovjetske armade nad Japonci na Kitajskem in v Koreji je ustvarila ugodne pogoje za našo revolucijo avgusta 1945 in za rojstvo demokratične republike Vietnamu, ki se je rodila 2. septembra 1945. Toda kmalu je francoska kolonialna

agresija, ki je je podpiral ameriški imperializem, pristila naš narod, da se je z orožjem devet let boril za obrambo pridobitve revolucije. Zmaga našega naroda je tudi zmaga vse velike družine socializma in sili miru v svetu. Res je, devet let se mi nisimo borili sami. Naša moralna, ki je bila morala naroda, ki je za seboj vedno občutil brezrezervno podporo vseh brateških dežel velike družine socializma.

Sedaj, ko je ponovno prišlo do miru, si prizadevamo ob pomoči brateških dežel ustvariti novo življenje v skladu z interesi in težnjami našega naroda. Premagali smo lakoto; začeli smo graditi naše gospodarstvo, likvidirali smo nepismenost itd.

Ho Ši Minh je nato poudaril, da se je vlada DR Vietnamu istočasno trudila doseči popolno uresničitev ženevskega sporazuma, ki je predvideval splošne volitve v Juliju 1956, volitve ki naj bi privedle do združitve razdeljene dežele. Na to je Ho Ši Minh nadaljeval:

»Toda naši napor, da znova združimo našo deželo stalno ovirajo ameriški imperializem in njegove lučke iz Južnega Vietnamu. Kljub ženevskim sporazumom si ameriški imperializem prizadeva spreminjati Južni

Vietnam v vojaško oporišče za napad proti Severu. Ob pomoči ameriškega imperializma je režim Ngo Din Diema stalno zaviral razgovore za miroljubno združitev Vietnamu. Sedemnajst let vsoprednik so spreminjali mejo, ki umetno deli deželo. Toda Vietnam je nacionalna, zgodovinska in gospodarska enota in nobena sila na svetu ne bo mogla te enote razbiti. Ob pomoči vseh dežel velike družine socializma in vseh miroljubnih narodov na svetu se vstrajno borimo za miroljubno združitev naše domovine.

Srečni smo, da se naša gledišča strinjajo v pogledu velikih problemov borbe narodov za nacionalno neodvisnost in za mirno koeksistenco. V našem atomskem stoletju, ki bi lahko prineslo več sreče človeštvu, bi morali imeti vsi narodi možnost, da žive svobodno in srečno. Toda imperialistične dežele se oborožujejo in si le naprej prizadevajo, da bi vladale svetu. Naš narod, ki je, kot brateški jugoslovanski narod, prispeval ogromne žrve za svojo osvoboditev, je pripravljen pridružiti se Vašim, kot tudi vsem miroljubnim narodom na svetu v borbi za obrambo miru. Toda tega miru ni možno ločiti od borbe za svobodo in za mirno koeksistenco. Tudi mi smo prepričani, da je možno postopoma rešiti probleme, ki so grožnja za miren razvoj. Prepričani smo, da bodo skupni napor naših narodov združenih z naporji vseh miroljubnih narodov na svetu lahko uspešno vodili borbo proti silam vojne.

Zahvaljujem se vam, dragi tovariš predsednik, za brezpo-

gojno podporo, ki ste jo pravkar izrazili v zvezi z našo borbo za popolno uresničitev ženevskega sporazuma, je na koncu dejal Ho Ši Minh.

»Ponovno vam izražam najtoplejšo zahvalo in dvigam čašo v Vaše zdravje, dragi tovariš predsednik, in za brateško prijateljstvo med našimi narodi.«

Priloge v Zagrebu

Zagreb, 5. avg. SZDL Zagreba je pozvala meščane, naj pripravijo Ho Ši Minhu tople sprejem, ko bo jutri ob 7.30 prispel v Zagreb, od koder bo popoldne odpoval na Brionse, kamor bo prispel ob 19. uri.

Vritev delegacije ZKJ in vlade FLR Jugoslavije iz Rumunije

Beograd, 5. avg. (Tanjug). Člani delegacije ZKJ in vlade FLR Jugoslavije, Tito, Edvard Kardelj, Aleksander Ranković, Veljko Vlahović in Veljko Micanović, ki so se 1. in 2. avgusta v Rumuniji razgovarjali z delegacijo KP SZ in vlade ZSSR so danes ob 21.30 prispeli v Beograd.

Jugoslovansko delegacijo so spremljali do pristanišča Gjurciju predstavniki romunske vlade in partije, prvi sekretar Georgiu Dej, podpredsednik vlade Petru Borila in Emil Bodnalaš ter predsednik romunskih sindikatov Apostol. Po slovesu z romunskimi državniki so se člani jugoslovanske delegacije vkrcaali na rečno lahto »Kralina«, s katero so prispeli do Smedereva.

Enakost stališč

Sporočilo, ki so ga objavili v Budimpešti ob zaključku razgovorov z delegacijo Vietnamu

BUDIMPEŠTA, 5. avg. (Tanjug). Včeraj so v Budimpešti objavili sporočilo o obisku Ho Ši Minha. Sporočilo pravi, da se je med obiskom pokazala popolna enakost gledišč o vseh vprašanjih.

V teh razgovorih so predstavniki obeh držav razpravljali o aktualnih vprašanjih iz mednarodnega doseganja, o problemih, ki zanimajo Vietnam in Madžarsko ter o krepitevi enotnosti socialističnih držav.

Sporočilo poudarja, da je stališče obeh vlad identično tudi v pogledu lanskih dogodkov v Madžarski, madžarska vlada pa podpira zahtevo Severnega Vietnamu, da se dosledno izvedejo sklepi ženevske konference iz leta 1954.

Sporočilo na koncu dodaja, da so predstavniki obeh držav

z zadovoljstvom ugotovili, da se sodelovanje med Madžarsko in DR Vietnamom razvija na leninističnih osnovah proletarskega internacionalizma.

VREME

Stanje dne 5. avgusta: Slabotno frontno motnje se zadržujejo nad Francijo, kjer povzročajo poboščanje. Naši kraji pa bodo sedaj še v dotoku toplejšega zraka.

Napoved za torek: Sončno vreme z delno oblačnostjo. Zjutraj po kotlinah kratkotrajna megla. Temperatura ponoči med 9 in 14, v Primorju okoli 19, največje dnevne med 24 in 28 stopinjami Celzija.

Dr. Pham Gon Taš

demokratične republike Vietnamu tovariša Ho Ši Minha in mu v svojem imenu ter imenu narodov in vlade Jugoslavije izrazil iskreno dobrodošlico.

Narodi naših dežel so geografsko zelo oddaljeni in so v preteklosti malo vedeli drug o drugem. Toda dogodki zadnjih desetletij, v katerih so naši narodi najaktivneje sodelovali, nas niso samo zblizali tako, da se počutimo kot sosede, marveč so skovali med nami tudi vez in medsebojno razumevanje, zasnovano na skupni borbi in skupnih težnjah po nacionalni neodvisnosti, za ustvaritev družbenega napredka in za udržitve miru na svetu.

Sprejem v Belem dvorcu

Beograd, 5. avg. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je skupaj s soprogo priredil nocoj v Belem dvorcu na čast predsedniku DR Vietnamu Ho Ši Minhu sprejem, ki so se ga udeležili vsi člani Ho Ši Minhovega spremstva ter visoki jugoslovanski državni in politični funkcionarji.

Na sprejemu je bilo 600 povabilencev, med njimi tudi diplomatski zbor. Člani ljubljanske Opere in baleta, mešani zbor Doma JLA v Beogradu in slovenski orkester so izvajali umetniški del sporeda.

Huang Van Huan

Uspehi v gospodarstvu

Zvezni izvršni svet je razpravljal o razvoju gospodarstva v prvem polletju in odobril osnovne ugotovitve

Beograd, 5. avg. V soboto in včeraj je bila seja zveznega izvršnega sveta pod predsedstvom Svetozarja Vukmanovića, na kateri so proučili poročila sekretariata za splošne gospodarske zadeve o gibanju gospodarstva v prvem polletju letos in odobrili osnovne ugotovitve poročila.

Podatki in analize o gibanju gospodarstva v prvem polletju letos kažejo, da se je gospodarska aktivnost v tej dobi znatno povečala in da se uspešno izpolnjuje glavne naloge gospodarske politike, določene z družbenim planom za letošnje leto, glede na proizvodnjo, zaposlenost in gibanje delovne sili, kakor tudi glede na stabilizacijo trga, potrošnje prebivalstva in standard ter zunanjetrgovinsko izmenjavo.

Gibanje proizvodnje

Glavna značilnost gospodarstva v celoti je predvsem povečana proizvodnost, ki so jo dosegli v prvem polletju letos vsa gospodarska panoga.

Industrijska proizvodnja je bila povečana v prvem polletju za 15% v primerjavi z isto dobo lani ter za 26% v primerjavi z isto dobo leta 1955. Industrijska proizvodnja je bila povečana v vseh industrijskih panogah, razen v proizvodnji tobaka.

Najboj sta povečali proizvodnjo elektroindustrija in pridelava nafte za 38%, črna metalurgija za 30%, proizvodnja in predelava gume za 29%, kemična industrija za 26%, proizvodnja elektroenergije in živilska industrija za 23%, kovinska industrija za 19%, barvna metalurgija, lesna, tekstilna in grafična industrija po 18% v primerjavi z istim letom, medtem ko je proizvodnja industrije to-

Medtem je visoka stopnja industrijske proizvodnje v prvem polletju letos deloma posledica tudi nizke proizvodnje v prvih mesecih lanskega leta. Pričakuje se, da bo povečanje v prihodnji dobi nekoliko manjše, kljub temu pa bo preseženo po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

BEograd, 5. avg. (Tanjug) Ob devetih je predsednik republike Josip Broz-Tito sprejel v Belem dvorcu prvega izrednega in opolnoomočenega veleposlanika LR Mongolije Dachyns Adilbicha, ki mu je izročil poverljiva pisma. — Na sliki: Prihod mongolskega veleposlanika na beograjsko letališče postaja.

1917
AVGUST
6.

Nova vlada
Kerenskoga

6. avgusta je bila v Petrogradu sestavljena nova koalicijska Začasna vlada. V njej so bile zastopane iste stranke kot v prvi koalicijski vladi, vstevši menjševke in esere. Predsednik vlade je postal Kerenski, član in vodja eserov.

O kontrarevolucionarnem kursu Začasna vlada po juljskih demonstracijah v Petrogradu, ki jih je vlada s krvjo zatrla, pričajo sledeči dogodki:

23. julija: Začasna vlada uvede na fronti novo smrtno kazeno, ki je bila z februarso revo- lucijo odpravljena.

28. julija: Vlada prepove na fronti vsake škode. Ukrep je usmerjen proti bratstvu na fronti, proti politični aktivnosti med vojaštvom.

31. julija: Začasna vlada razpusti finski parlament, ki je zahteval za Finsko avtonomijo. Istega dne vlada imenuje znane- ga reakcionarja in monar- hista generala Kornilova za glavnega povelj- nika vseh oboroženih sil Rusije.

9. avgusta: Vlada pošlje Kozake in podobne zveste čete zoper boljševske so- vjete v Tver in Carlinu ter jih zatre, aretacije, pogromi.

Novo vlada Kerenskoga je nadaljevala protirevo- lucionarno politiko. Boljševska partija je bila zopet v ilegali.

Lenin je iz skrivališča pri jezeru Razliv pisal te dni v članku »O ustavnih utvarah« sledeče:

»Začenja se novo ob- dobje. Zmaga protirevo- lucije povzroča razočara- nje množic do partij eser- ov in menjševkov ter ustvarja možnost, da se ljudstvo odloči za politič- no podporo revolucionar- nega proletariata.«

Neomajno zaganjanje v množice tudi v dobri po- razovi — takšna je ena najznačilnejših črt v de- lavnosti in miselnosti Lenina. Kot je pisal pozneje pesnik Majakovski, »z Leninom v glavi in z re- volucijem v roki je zma- galo rusko ljudstvo nad vsemi sovražniki.«

Proslava 15-letnice ustanovitve I. mladinske delovne brigade

Prijedor, 5. avg. Na tisoč mladincev iz vse države bo prisotnovalo proslavi 15 letnice ustanovitve I. mladinske delov- ne brigade v Jugoslaviji. Pro- slava bo 10. in 11. avgusta v Gornji Sanici poleg Prijedora, kjer je pred petnajstimi leti okoli 6.000 mladincev iz upori- ških vasi Bosanske krajine po zgledu patizantskih enot ra- sevalo žito v nočnih zvezdah pred sovražnikovi postojan- kam, zbiralo hrano in obleko za borce ter obdelovalo polje partizanskim družinam. Prosla- va se bo začela s polaganjem vencev na grobove padlih mladi- ncev in članov SKOJ, nakar bo slavnostna akademija s kul- turno-umetniškim programom. Predvajali bodo tudi filme o mladinskih delovnih akcijah. Na zboru preživeli članovi I. mladinske delovne brigade bo zastopnik CK Ljudske mladine Jugoslavije izročil bivšim članom brigade spominsko zastavo in značke brigadirjem. Kot tra- jen spomenik tej slavni brigadi bo izvršni svet Bosne in Herce- govine zgradil v Gornji Sanici novo spominsko šolo.

Velik zbor tabornikov

Sarajevo, 5. avg. Priprave za II. zbor tabornikov Jugoslavije, ki bo od 6. do 17. avgusta na Palah, se približujejo koncu. Te dni so prispeli zadnje sku- pine nastanjalcev, ki so pri- pravile vse za druge udele- žence zbora. Skupina trinajsih tabornikov odreda »Mladi borac« iz Prizrena je prispela na Pale na pohodu po sledih san- džaških partizanov. V 24. dneh so prehodili nad 500 km. Na samem kraju zbora, ki bo pod pokroviteljstvom Djure Pucarja, dokončujejo razne na- prave. To malo mesto pod fo- torji, ki bo štel 6.000 prebival- cev, bo imelo vse potrebne na- prave sodobnega naselja: elek- trično razsvetljavo, vodovod, hotel, bolnišnico, restavracijo, športna igrišča, telefonsko cen- tralo itd. Posebna zanimivost bosta dnevnik in radijska postaja, ki bo v času zbora oddajala svoj program.

Prvi kongres črnogorskih zdravnikov

Titograd, 5. avg. V Titogradu bo od 22. do 24. avgusta prvi kongres črnogorskih zdravni- kov. Glavni predmet posveto- vanja bodo prirojena defor- miranja kolka v Donji Zeti pri Titogradu in parazitska bole- lenja v Črni gori. Ob zavedi bo- do črnogorski zdravniki kolek- tivno obdelali v dveh referatih, podanih pa bo tudi več kore- feratov. Kongresu bodo prisot- novali delegati iz vseh naših republik.

»TEDENSKA TRIBUNA«

• v Ljubljani že v sredo

• popoldne

Gospodarstvo v prvem polletju uspešno

(Nadaljevanje s prve strani)

večanje predvideno v planu za letos v višini 13%.
Tudi v kmetijstvu lahko na podlagi podatkov o zasejanih površinah in dosežanih razvoju kmetijskih kultur pričakujemo v celoti znatno večjo proizvodnjo. K temu so razen ugodnih vremenskih razmer prispevale tudi širša aktivnost združnih organizacij, večja uporaba agrotehničnih ukrepov, zboljšanje oskrbovanje, povečane investicije v kmetijstvu, kakor tudi drugi ukrepi za napredek kmetijske proizvodnje.

Gradbena delavnost je bila po obsegu efektivnih delovnih ur na podlagi razpoložljivih podatkov za 5 mesecev letos večja za 31% v primerjavi z istim časom lani. Razen tega je bilo tudi pomembno povečanje v zvezi z gradbenim delom na podlagi razpoložljivih podatkov za 21. odt. v primerjavi z isto dobo lani.

Kljub tem rezultatom in povečanju delovne sile so se tudi letos pokazale nekatere težave in problemi, ki so doslej ovrzali večjo učinkovitost gradbeništvu, kakor so nezadostne zmogljivosti gradbenega obrn- štva, pomanjkanje standardnih elementov za naglo in bolj ekonomično gradnjo, kakor tudi nezadostno število strokovnih kadrov.

Promet se je povečal v prvem polletju v vseh panogah, kar je posledica večje proizvodnje, razširjanja zunanjetrgovinske lon- gitudine, kakor tudi povečanja vseh parka. Po podatkih se je v prvih petih mesecih v primerjavi z isto dobo lani povečal promet za 23%, v letalskem prometu za 17 odt., v pomorskem prometu za 75 odt., v rečnem prometu za 75 odt., v javnem cestnem pro- metu za 29 odt., v letalskem prometu za 216 odt., medtem ko se je promet v pristaniščih povečal za 287 odt.

Povečal se je tudi prevoz potnikov v vseh prometnih panogah, čeprav se še vedno težave v potniškem prometu zaradi pomanjkanja in zastarelosti vseh parka, zlasti na železnici, ki se kaže zlasti v sezoni poletnih počitnic.

Obenem s povečanjem proizvodnje se je povečal tudi zaposlovanje. Čeprav se ni zanesljivo podatkov o gibanju zaposlenosti, sodijo na podlagi podatkov o gibanju vseh zaposlenosti, da se je povečala za 14 milijard din ali za okoli 25% večji kakor v prvem polletju lani. To povečanje dohodka je deloma posledica večjega odkupa, deloma pa povečanja odkupnih cen za kmetijske pridelke.

Medtem pa davki in takse kmetijskih proizvajalcev niso bili v sorazmerju s povečanimi dohodki od prodaje kmetijskih pridelkov.

Povečali so se tudi potrošniški krediti, tako da je bil ob koncu junija njihov saldo za več kot 11 milijard večji kakor v decembru leta 1956.

Zaradi povečanja denarnih dohodkov se je povečala tudi potrošnja prebivalstva. Glede na izdatke za blago in usluge brez naravnega potrošnje in pro- metu na kmečkem trgu je bila skupna potrošnja prebivalstva v prvem polletju za okoli 23% večja kakor v istem času lani, izkoriščanje potrošniških kreditov pa je bilo za 27% večje. Po- datki o gibanju potrošnje po posameznih kategorijah prebivalstva kažejo, da se je v tej dobi skupna potrošnja delavcev in uslužbenec povečala za 21%, s potrošniškimi krediti pa za 26%. Potrošnja delavcev in uslužbenec brez novozaposle- nih kaže povečanje za okoli 19% skupno s potrošniškimi krediti.

Povečan dotok in poraba investicijskih sredstev

Investicije v prvem polletju označujeta visok dotok in povečana uporaba investicijskih sredstev. Skupni dotok investicijskih sredstev je bil v prvem polletju za okoli 50 milijard ali okoli 23 odt. večji kakor v istem času lani. Letos je bil dotok investicijskih sredstev bolj enakomeren

kakor lani. Na povečan dotok teh sredstev je vplivala pred- vsem povečana proizvodnja in realizacija, pripomogle pa so tudi izpremembe v načinu zbiranja teh sredstev.

Za zbiranje investicijskih sredstev je pomembno, da se je letos nadaljevala težnja po našem povečanju sredstev kraljevini skladov in skladov gospodarskih organizacij. Po podatkih za prvih pet mesecev so se zvezni skladi povečali za okoli 35 odt., republiški za 45 odt., kraljevini skladi za 81 odt., skladi gospodarskih organizacij za 53 odt., amortizacijski skladi za 17 odt. v primerjavi z istim časom lani.

Ta dotok sredstev, namenjenih za investicije, pomembno povečuje ukrepe zveznega izvršnega sveta za odgoditev uporabljanja dela sredstev iz skladov, da bi nadaljnje povečanje teh sredstev ne ogrozilo ugodne težnje in rezultatov, ki so se pokazali v prvem polletju letos.

Skupna poraba sredstev za investicije v tem času je bila za okoli 42 milijard ali za 31 odt. večja kakor lani in za 7 odt. večja kakor v istem času leta 1956. Razen tega se je v tem času povečala poraba investicijskih sredstev ljudskih republik, ljudskih odborov in gospodarskih organi- zacij, kakor tudi sredstev stanovanjskih skladov, medtem ko je bila poraba zveznih sredstev, zlasti sredstev iz splošnega in- vesticijskega sklada nižja.

V prvem polletju smo uporabili sredstev iz splošnega investicijskega sklada za okoli 10 odt., kolikor jih je bilo predvideno v planu. Prav tako je bilo tudi uporabljanje tujih sredstev za uvoz opreme nekoliko v za- stavo glede na izkoriščanje, pred- videno v planu.

Kljub temu se je skupna poraba investicijskih sredstev v prvem polletju povečala in znaša okoli 42 odt. v odt. ki je doletela plan za letos, medtem ko je znašala poraba v istem času lani okoli 32 odt.

Razen tega se je v prvem polletju v soglasju s postavkami zveznega izvršnega sveta in od- menila tudi ekonomska in tehnična struktura investicij.

Proračunski izdatki so bili v celoti v prvem polletju za 5,3 odt. večji kakor v istem času lani. V okviru tega povečanja proračunskih izdatkov so bili izdatki zveznega proračuna v celoti za okoli 2 odt. manjši, medtem ko so bili proračunski izdatki ljudskih republik in ljudskih odborov za 15 odt. večji, tako da presegajo okvirje, ki so bili postavljeni v proračunskem planu.

Vzpostavljeno povečanje potrošnje vseh vrst so se povečali tudi kratkoročni krediti, ki so bili v prvem polletju za okoli 123 milijard dinarjev večji kakor ob koncu lani. Na ta način je bilo doseženo doslej največje povečanje teh kreditov in se je letos nadaljevala težnja po ni- ževanju povečanja, ki se je ka- žalo za lani.

Stanje trga in gibanje cen

Splošno stanje na trgu je označevalo v tej dobi visoko povpraševanje, ki je bilo posledica povečanja denarnih sredstev, namenjenih za potrošnjo vseh vrst. To veliko povpraševanje je bilo krito s pomembnim dotokom blagovnih skladov iz domačih proizvodnje in uvo- za, tako da je bilo oskrbovanje trga v celoti zadovoljivo, po- vpraševanje pa ni presegało do- toka blagovnih skladov.

Skladi industrijskega blaga za osebno in industrijsko potroš- njo so bili večji kakor prejšnja leta, število deficitarnih proizvo- dov je bilo znatno manjše. Oskrbovanje trga za živila je bilo boljše kakor prejšnja leta. Povečana potrošnja pa je med- tem absorbirala največji del povečanja blagovnih skladov, tako da so skupne zaloge slab- še narasle, kakor bi to ustrezalo povečanju proizvodnje in uvoza, medtem ko so se za- loge potrošnega blaga iz sred- stev za delo v tem času neko- liko zmanjšale.

Čeprav so bili dohodki prebivalstva in druga sredstva, na- menjena za potrošnjo, na znat- no višji stopnji kakor prejšnje leto, niso povzročili negativnih pojavov na trgu in bistvenih izprememb v cenah. Cene pro- izvodnje in prodajne cene in- dustrijskih izdelkov na drobno so bile v prvem polletju stabil- ne, čeprav so nastale pri neka- terih proizvodih manjše izpre-

membe v cenah. Medtem so imele cene kmetijskih pridel- kov tendenco po povečanju, k čemer je prispevalo poleg po- večanja povpraševanja tudi povečanje odkupnih cen živine, žita in povrtnine. Cene kmetij- skih pridelkov na drobno so bi- le ob koncu junija za 4% večje kakor v decembru in za 2% večje kakor v maju lani. Cene uslug so bile ob koncu junija za 2% večje kakor v decembru in za 4% večje kakor v istem mesecu lani. Posledica opisanih odnosov v gibanju dohodkov in izdatkov prebivalstva ter v gi- banju cen v prvem polletju letos je bilo, kakor že rečeno, znatno povečanje reálnih do- hodkov delavcev in uslužbenec.

Na podlagi navedenih podat- kov se more sklepati, da je bil razvoj našega gospodarstva v celoti ugoden v prvem polletju letos in da so bile v tem času uresničene glavne naloge, do- ločene z družbenim planom.

Medtem so se v tem času po- kazale tudi nekatere okoliščine, ki morejo neugodno vplivati na nadaljnji gospodarski razvoj, kakor so visoka stopnja denar- nih sredstev, visoka notranja potrošnja in znatno povečanje uvoza.

V okvirju visoke notranje po- trošnje je zlasti pomembna vi- soka stopnja investicij. To vsil- juje potrebo po skrbnem

Ugotovitve na posvetovanju strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij

Ljubljana, 5. avg. V sklopu II. jugoslovskega sejma izvoznih podjetij, ki je od sobote dalje odprt na Gospodarskem razstavišču, je bilo danes po- svetovanje strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij o problemih naše zunanje trgovine, s posebnim oziranjem na izvoz končnih izdelkov lesne industrije. Poro- čilo o teh problemih je imel dr. Saša Reicher.

Lani in letos prihaja se pose- bej do izraza sprememba struk- ture izvoza lesa. Vedno bolj se zmanjšuje izvoz surovine — re- zanega lesa, povečuje pa se iz- voz končnih izdelkov. Prav v Sloveniji je bilo že lani to raz- merje 40:60 odst. v krajih lesnih izdelkov, letos pa vse kaže, da se bo celo izboljšalo in bo zna- šalo 30:70 odstot.

Med končne izdelke prištevamo furnir, vezane plošče, lesop- nit, parket, ogelje, tanin, zaboje, pohištvo, lesno galanterijo, ple- tarstvo in podobno. Te izdelke izvažamo v približno 60 držav. Med pomembno izvozno blago v večji količini smo lani uvrstili športna predmeta, zlasti masiv- ne in lepljene smuči, hokej pa- lice, badmington reketi, kar vse izdeluje naša tovarna »Elam«.

Ko je že govora o izvozu, je treba ponovno spregovoriti o treh vprašanjih, ki jih že dolgo rešujemo oziroma vsaj že dolgo o njih razpravljamo v zvezi z izvozom. Gre za embalažo, za propagando in reklamo naših izvoznih lesnih izdelkov, pred- vsem pa za vprašanje kontrole nad kakovostjo. Embalaža mo- čno vpliva tako na ceno kot na zaščito kakovosti, mi pa je še vedno nismo dosegli z njo povpre- čno ravni ter je na račun emba- laže tudi še vedno največ reklamacij. Tudi na važno samo, če je blago zapuščilo našo državo, temveč je treba skrbeti tudi za nadaljnjo usodo odpremljenega blaga. Tako so se že čestokrat predmet zaradi vlage in drugih klimatskih razmer pokvarili ter so podjetja prav tako na ta račun doživela že mnogo reklamacij. Na posvetovanju so ugo-

govorili, da je tudi kontrola kaka- ovosti izdelkov — pohištva in galanterije — namenjena za izvoz še precej pomanjkljiva in doživlja izvozna podjetja vsak dan zaradi tega razne nevesnič- ni. Zvezna industrijska zborni- ca je zato predlagala uvedbo obvezne kontrole, tako v obrati- lju kakor tudi izven njh.

V zvezi z zunanje trgovin- skim poslovanjem je še precej problemov, ki zadevajo proiz- vodnjo, izvozna podjetja in kup- ce. V proizvodnji bo treba vse- kakor rešiti vprašanje uvažanja novih izdelkov, pomanjklji- ve tehnične opreme obratov, po- manjkanje kreditov, težave pri nabavi materiala, nezadostno poznavanje zahtev in okusa tr- žišče ter nezadostno usposobe- nost tehničnega in komercial- nega osebja. To zadnje velja tudi za izvozna podjetja, ki pa jih poleg tega ovira pri delu še stalno menjanje zunanje tra- govinskih predpisov, premahno- poznavanje tržišča, togj carinski predpisi itd. Vse napake proiz- vajalcev in izvoznikov pa se ze- vedna maščujejo pri kupcih, ki dobivajo čestokrat nekatovost- no blago, v zaručenih dobavnih rokih ter so zaradi dolgo traja- jočih reklamacij prizadeti in nezadovoljni.

Mariborski teden odlično uspel. Sinoči so izžrebali tudi dobit- nike »Mopedas«, pralnega stroja, brzoparilnika, prevodne ročne kopolnice in nekatere drugih dobikov. Prav tako so v Mesti- ni čitalnici zaprli filatelistično razstavo, ki je prikazala priza- devanja mariborskih filatelistov.

Velik zbor tabornikov

Sarajevo, 5. avg. Priprave za II. zbor tabornikov Jugoslavije, ki bo od 6. do 17. avgusta na Palah, se približujejo koncu. Te dni so prispeli zadnje sku- pine nastanjalcev, ki so pri- pravile vse za druge udele- žence zbora. Skupina trinajsih tabornikov odreda »Mladi borac« iz Prizrena je prispela na Pale na pohodu po sledih san- džaških partizanov. V 24. dneh so prehodili nad 500 km. Na samem kraju zbora, ki bo pod pokroviteljstvom Djure Pucarja, dokončujejo razne na- prave. To malo mesto pod fo- torji, ki bo štel 6.000 prebival- cev, bo imelo vse potrebne na- prave sodobnega naselja: elek- trično razsvetljavo, vodovod, hotel, bolnišnico, restavracijo, športna igrišča, telefonsko cen- tralo itd. Posebna zanimivost bosta dnevnik in radijska postaja, ki bo v času zbora oddajala svoj program.

Prvi kongres črnogorskih zdravnikov

Titograd, 5. avg. V Titogradu bo od 22. do 24. avgusta prvi kongres črnogorskih zdravni- kov. Glavni predmet posveto- vanja bodo prirojena defor- miranja kolka v Donji Zeti pri Titogradu in parazitska bole- lenja v Črni gori. Ob zavedi bo- do črnogorski zdravniki kolek- tivno obdelali v dveh referatih, podanih pa bo tudi več kore- feratov. Kongresu bodo prisot- novali delegati iz vseh naših republik.

»TEDENSKA TRIBUNA«

• v Ljubljani že v sredo

• popoldne

Ugotovitve na posvetovanju strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij

Ljubljana, 5. avg. V sklopu II. jugoslovskega sejma izvoznih podjetij, ki je od sobote dalje odprt na Gospodarskem razstavišču, je bilo danes po- svetovanje strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij o problemih naše zunanje trgovine, s posebnim oziranjem na izvoz končnih izdelkov lesne industrije. Poro- čilo o teh problemih je imel dr. Saša Reicher.

Lani in letos prihaja se pose- bej do izraza sprememba struk- ture izvoza lesa. Vedno bolj se zmanjšuje izvoz surovine — re- zanega lesa, povečuje pa se iz- voz končnih izdelkov. Prav v Sloveniji je bilo že lani to raz- merje 40:60 odst. v krajih lesnih izdelkov, letos pa vse kaže, da se bo celo izboljšalo in bo zna- šalo 30:70 odstot.

Med končne izdelke prištevamo furnir, vezane plošče, lesop- nit, parket, ogelje, tanin, zaboje, pohištvo, lesno galanterijo, ple- tarstvo in podobno. Te izdelke izvažamo v približno 60 držav. Med pomembno izvozno blago v večji količini smo lani uvrstili športna predmeta, zlasti masiv- ne in lepljene smuči, hokej pa- lice, badmington reketi, kar vse izdeluje naša tovarna »Elam«.

Ko je že govora o izvozu, je treba ponovno spregovoriti o treh vprašanjih, ki jih že dolgo rešujemo oziroma vsaj že dolgo o njih razpravljamo v zvezi z izvozom. Gre za embalažo, za propagando in reklamo naših izvoznih lesnih izdelkov, pred- vsem pa za vprašanje kontrole nad kakovostjo. Embalaža mo- čno vpliva tako na ceno kot na zaščito kakovosti, mi pa je še vedno nismo dosegli z njo povpre- čno ravni ter je na račun emba- laže tudi še vedno največ reklamacij. Tudi na važno samo, če je blago zapuščilo našo državo, temveč je treba skrbeti tudi za nadaljnjo usodo odpremljenega blaga. Tako so se že čestokrat predmet zaradi vlage in drugih klimatskih razmer pokvarili ter so podjetja prav tako na ta račun doživela že mnogo reklamacij. Na posvetovanju so ugo-

govorili, da je tudi kontrola kaka- ovosti izdelkov — pohištva in galanterije — namenjena za izvoz še precej pomanjkljiva in doživlja izvozna podjetja vsak dan zaradi tega razne nevesnič- ni. Zvezna industrijska zborni- ca je zato predlagala uvedbo obvezne kontrole, tako v obrati- lju kakor tudi izven njh.

V zvezi z zunanje trgovin- skim poslovanjem je še precej problemov, ki zadevajo proiz- vodnjo, izvozna podjetja in kup- ce. V proizvodnji bo treba vse- kakor rešiti vprašanje uvažanja novih izdelkov, pomanjklji- ve tehnične opreme obratov, po- manjkanje kreditov, težave pri nabavi materiala, nezadostno poznavanje zahtev in okusa tr- žišče ter nezadostno usposobe- nost tehničnega in komercial- nega osebja. To zadnje velja tudi za izvozna podjetja, ki pa jih poleg tega ovira pri delu še stalno menjanje zunanje tra- govinskih predpisov, premahno- poznavanje tržišča, togj carinski predpisi itd. Vse napake proiz- vajalcev in izvoznikov pa se ze- vedna maščujejo pri kupcih, ki dobivajo čestokrat nekatovost- no blago, v zaručenih dobavnih rokih ter so zaradi dolgo traja- jočih reklamacij prizadeti in nezadovoljni.

Mariborski teden odlično uspel. Sinoči so izžrebali tudi dobit- nike »Mopedas«, pralnega stroja, brzoparilnika, prevodne ročne kopolnice in nekatere drugih dobikov. Prav tako so v Mesti- ni čitalnici zaprli filatelistično razstavo, ki je prikazala priza- devanja mariborskih filatelistov.

Velik zbor tabornikov

Sarajevo, 5. avg. Priprave za II. zbor tabornikov Jugoslavije, ki bo od 6. do 17. avgusta na Palah, se približujejo koncu. Te dni so prispeli zadnje sku- pine nastanjalcev, ki so pri- pravile vse za druge udele- žence zbora. Skupina trinajsih tabornikov odreda »Mladi borac« iz Prizrena je prispela na Pale na pohodu po sledih san- džaških partizanov. V 24. dneh so prehodili nad 500 km. Na samem kraju zbora, ki bo pod pokroviteljstvom Djure Pucarja, dokončujejo razne na- prave. To malo mesto pod fo- torji, ki bo štel 6.000 prebival- cev, bo imelo vse potrebne na- prave sodobnega naselja: elek- trično razsvetljavo, vodovod, hotel, bolnišnico, restavracijo, športna igrišča, telefonsko cen- tralo itd. Posebna zanimivost bosta dnevnik in radijska postaja, ki bo v času zbora oddajala svoj program.

Prvi kongres črnogorskih zdravnikov

Titograd, 5. avg. V Titogradu bo od 22. do 24. avgusta prvi kongres črnogorskih zdravni- kov. Glavni predmet posveto- vanja bodo prirojena defor- miranja kolka v Donji Zeti pri Titogradu in parazitska bole- lenja v Črni gori. Ob zavedi bo- do črnogorski zdravniki kolek- tivno obdelali v dveh referatih, podanih pa bo tudi več kore- feratov. Kongresu bodo prisot- novali delegati iz vseh naših republik.

»TEDENSKA TRIBUNA«

• v Ljubljani že v sredo

• popoldne

Ugotovitve na posvetovanju strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij

Ljubljana, 5. avg. V sklopu II. jugoslovskega sejma izvoznih podjetij, ki je od sobote dalje odprt na Gospodarskem razstavišču, je bilo danes po- svetovanje strokovnjakov lesnih izvoznih podjetij o problemih naše zunanje trgovine, s posebnim oziranjem na izvoz končnih izdelkov lesne industrije. Poro- čilo o teh problemih je imel dr. Saša Reicher.

Lani in letos prihaja se pose- bej do izraza sprememba struk- ture izvoza lesa. Vedno bolj se zmanjšuje izvoz surovine — re- zanega lesa, povečuje pa se iz- voz končnih izdelkov. Prav v Sloveniji je bilo že lani to raz- merje 40:60 odst. v krajih lesnih izdelkov, letos pa vse kaže, da se bo celo izboljšalo in bo zna- šalo 30:70 odstot.

Med končne izdelke prištevamo furnir, vezane plošče, lesop- nit, parket, ogelje, tanin, zaboje, pohištvo, lesno galanterijo, ple- tarstvo in podobno. Te izdelke izvažamo v približno 60 držav. Med pomembno izvozno blago v večji količini smo lani uvrstili športna predmeta, zlasti masiv- ne in lepljene smuči, hokej pa- lice, badmington reketi, kar vse izdeluje naša tovarna »Elam«.

Ko je že govora o izvozu, je treba ponovno spregovoriti o treh vprašanjih, ki jih že dolgo rešujemo oziroma vsaj že dolgo o njih razpravljamo v zvezi z izvozom. Gre za embalažo, za propagando in reklamo naših izvoznih lesnih izdelkov, pred- vsem pa za vprašanje kontrole nad kakovostjo. Embalaža mo- čno vpliva tako na ceno kot na zaščito kakovosti, mi pa je še vedno nismo dosegli z njo povpre- čno ravni ter je na račun emba- laže tudi še vedno največ reklamacij. Tudi na važno samo, če je blago zapuščilo našo državo, temveč je treba skrbeti tudi za nadaljnjo usodo odpremljenega blaga. Tako so se že čestokrat predmet zaradi vlage in drugih klimatskih razmer pokvarili ter so podjetja prav tako na ta račun doživela že mnogo reklamacij. Na posvetovanju so ugo-

govorili, da je tudi kontrola kaka- ovosti izdelkov — pohištva in galanterije — namenjena za izvoz še precej pomanjkljiva in doživlja izvozna podjetja vsak dan zaradi tega razne nevesnič- ni. Zvezna industrijska zborni- ca je zato predlagala uvedbo obvezne kontrole, tako v obrati- lju kakor tudi izven njh.

V zvezi z zunanje trgovin- skim poslovanjem je še precej problemov, ki zadevajo proiz- vodnjo, izvozna podjetja in kup- ce. V proizvodnji bo treba vse- kakor rešiti vprašanje uvažanja novih izdelkov, pomanjklji- ve tehnične opreme obratov, po- manjkanje kreditov, težave pri nabavi materiala, nezadostno poznavanje zahtev in okusa tr- žišče ter nezadostno usposobe- nost tehničnega in komercial- nega osebja. To zadnje velja tudi za izvozna podjetja, ki pa jih poleg tega ovira pri delu še stalno menjanje zunanje tra- govinskih predpisov, premahno- poznavanje tržišča, togj carinski predpisi itd. Vse napake proiz- vajalcev in izvoznikov pa se ze- vedna maščujejo pri kupcih, ki dobivajo čestokrat nekatovost- no blago, v zaručenih dobavnih rokih ter so zaradi dolgo traja- jočih reklamacij prizadeti in nezadovoljni.

Mariborski teden odlično uspel. Sinoči so izžrebali tudi dobit- nike »Mopedas«, pralnega stroja, brzoparilnika, prevodne ročne kopolnice in nekatere drugih dobikov. Prav tako so v Mesti- ni čitalnici zaprli filatelistično razstavo, ki je prikazala priza- devanja mariborskih filatelistov.

Velik zbor tabornikov

Sarajevo, 5. avg. Priprave za II. zbor tabornikov Jugoslavije, ki bo od 6. do 17. avgusta na Palah, se približujejo koncu. Te dni so prispeli zadnje sku- pine nastanjalcev, ki so pri- pravile vse za druge udele- žence zbora. Skupina trinajsih tabornikov odreda »Mladi borac« iz Prizrena je prispela na Pale na pohodu po sledih san- džaških partizanov. V 24. dneh so prehodili nad 500 km. Na samem kraju zbora, ki bo pod pokroviteljstvom Djure Pucarja, dokončujejo razne na- prave. To malo mesto pod fo- torji, ki bo štel 6.000 prebival- cev, bo imelo vse potrebne na- prave sodobnega naselja: elek- trično razsvetljavo, vodovod, hotel, bolnišnico, restavracijo, športna igrišča, telefonsko cen- tralo itd. Posebna zanimivost bosta dnevnik in radijska postaja, ki bo v času zbora oddajala svoj program.

Prvi kongres črnogorskih zdravnikov

Titograd, 5. avg. V Titogradu bo od 22. do 24. avgusta prvi kongres črnogorskih zdravni- kov. Glavni predmet posveto- vanja bodo prirojena defor- miranja kolka v Donji Zeti pri Titogradu in parazitska bole- lenja v Črni gori. Ob zavedi bo- do črnogorski zdravniki kolek- tivno obdelali v dveh referatih, podanih pa bo tudi več kore- feratov. Kongresu bodo prisot- novali delegati iz vseh naših republik.

»TEDENSKA TRIBUNA«

Ob roba dogodkov

Nova država

Objuba, ki jo je pred desetimi leti dala britansko laburistična vlada, je zdaj izpolnila konservativna vlada. Zaradi tega tudi v britanski poslanski zbornici ni bilo nikogar, ki bi glasoval proti zakonu, s katerim je Velika Britanija dala Malaji neodvisnost. Petega avgusta je potem sir Donald Macgillivray, britanski visoki komisar v Kuala Lumpur, podpisal s sefi malajske države sporazum, s katerimi prenaša Velika Britanija svoja polnomočja na malajsko federacijo. 31. avgusta bo začela svojo življenje nova država — Malajska federacija.

Malajska federacija bo sicer ostala v Britanski skupnosti narodov in bo kot taka priznala tudi angleško kraljico, toda poglavar države bo eden izmed malajskih sultanov, ki ga bodo šele izvolili.

Ta dogodek je za azijski jugovzhod vsekakor velikega pomena: za razglasitvi malajske neodvisnosti je padla zadnja trdnjava, ki so jo imeli belci na tem področju. Za Indijo, Burmo, Indonezijo, Kambožo, Laosom in Vietnamom je zdaj nastala še nova neodvisna država, ki se bo vsekakor potegovala tudi za svoje mesto med Združenimi narodi.

Singapur, ki je praznopravni otok, ločen od Malajskega polotoka, ne bo — vsaj zaenkrat — prišel v sestavo Malajske federacije, pač pa bo dobil status samouprave. Angležem je bilo le malo preveč hudo, da bi se docela odrekli azijskemu Gibraltarju, čeprav je že zdaj očitno, da tudi Singapur ne bo mogel živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Malajska federacija bo po svojem sestavu vsekakor zanimiva država: v njej bodo delovali vsi elementi svetovne trgovine, odločila zavreči kitajsko državljanstvo in sprejeti novega — malajskega. Kitajci ne bodo mogli živeti brez svojega zalozda.

Sprejem v Beogradu

Predsednika Ho Si Minha so sprejeli na zemunskem letališču predsednik Tito in najvišji jugoslovanski državni in politični voditelji — Visokega gosta je množica Beograjčanov navdušeno pozdravljala

BEograd, 5. avg. Danes je prispel v Beograd predsednik demokratične republike Vietnam Ho Si Minh, ki bo ostal v naši državi pet dni. Visokega gosta in njegovo spremstvo so sprejeli na zemunskem letališču predsednik republike Josip Broz-Tito ter najvišji jugoslovanski državni in politični voditelji. Zemunsko letališče je bilo slavnostno okrašeno z mnogostevilnimi vietnamskimi in jugoslovanskimi zastavami. Ze pred 10. uro dopoldne so se na letališču zbrali mnogostevilni jugoslovanski državni funkcionarji in politični voditelji. Okrog 10. ure je prispel na letališče tudi predsednik republike Tito. Nekaj trenutkov kasneje se je nad letališčem pojavilo več reaktivnih letal jugoslovanskega vojaškega letalstva, ki so spremljala letalo predsednika republike Vietnam od mažarske meje do Beograda. Grmenje reaktivnih letal je spremljalo bobnenje 42 pozdravnih strel iz topov.

Kmalu za tem je na letališču pristalo letalo visokega gosta. Ko se je letalo ustavilo in so se odprla vrata, se je pojavil z nasmehanim obrazom predsednik republike Vietnam Ho Si Minh. H gostu je prvi pristopil predsednik republike Tito. Oba sta se pristočno pozdravila, objela in poljubila. Srečanje obeh velikih revolucionarjev in borcev je bilo zelo pristočno. Po pozdravu je predsednik republike Vietnam Ho Si Minh predstavil predsedniku republike Tito člane svojega spremstva.

Za tem je predsednik republike Tito predstavil predsedniku Ho Si Minhu svoje najvišje delavnice in najvišje jugoslovanske voditelje. Po pozdravu na letališču so zadržali zvoki himen obeh držav, nakar sta predsednik republike Vietnam in predsednik republike Tito sprejela raport komandanta častnega bataljona gardnih enot, ki je bil razvrščen v bližini in je izkazal častni pozdrav. Ko sta predsednik republike Vietnam Ho Si Minh in predsednik republike Tito pregledala častni bataljon, je predsednik republike Tito predstavil predsedniku republike Vietnam ostale jugoslovanske državne funkcionarje in zastopnike družbenih organizacij, ki so se zbrali na letališču.

Za tem je predsednik republike Tito predstavil predsedniku Ho Si Minhu svoje najvišje delavnice in najvišje jugoslovanske voditelje. Po pozdravu na letališču so zadržali zvoki himen obeh držav, nakar sta predsednik republike Vietnam in predsednik republike Tito sprejela raport komandanta častnega bataljona gardnih enot, ki je bil razvrščen v bližini in je izkazal častni pozdrav. Ko sta predsednik republike Vietnam Ho Si Minh in predsednik republike Tito pregledala častni bataljon, je predsednik republike Tito predstavil predsedniku republike Vietnam ostale jugoslovanske državne funkcionarje in zastopnike družbenih organizacij, ki so se zbrali na letališču.

CHAMOUN PREDLAGA SESTANEK

BEJRUT, 5. avg. (AP). Predsednik libanonske republike Camil Chamoun je večerjati zahteval, naj bi se sklicala konferenca na najvišjem nivoju. Konferenca naj bi se udeležili državni sefi vseh arabskih držav. Sestanek naj bi izgladi nesoglasja med arabskimi državami. »Prepričan sem, da ni nobenega bistvenega spora med Arabci, ki ga ne bi bilo moč rešiti,« je dejal Chamoun.

Iraška vlada je že privolila v libanonski predlog o konferenci državnih šefov arabskih držav.

Kairski list »Al Ahram« je objavil vest, da je siveška družba, bivša lastnica Sueskega prekopu zahtevala od egiptovske vlade, naj ji izplača kot odškodnino za nacionalizacijo Sueskega prekopu 15 milijonov egiptovskih funtov. Predstavnik bivše siveške družbe je to vest demantiral rekoč, da v vesti, ki jo je priobčil egiptovski list, ni niti malo resnice.

»Al Ahram« je pisal, da je bivša siveška družba uradno obvestila Egipt, da je pripravljena priznati nacionalizacijo Sueskega prekopu, če ji vlada v Kairu izplača 15 milijonov egiptovskih funtov odškodnine. List piše, da je ta predlog bivše siveške družbe prišel do egiptovske vlade po posredovanju generalnega sekretarja OZN Hammarskjöldu. »Al Ahram« piše, da je bivša kompanija v svojem predlogu izrazila željo, da ne bi prišlo do zostritve spora in željo, da se ne bi začeli zapleteni razgovori v zvezi z akcijami, ki so v rokah njenih delničarjev.

»Al Ahram« razlaga nato egiptovsko stališče o tem vprašanju in piše, da pripada eden bivše družbe prekopi in poudarja, da je kapital, ki ga je družba investirala izven Egipta, vsaj trikrat večji od odškodnine, ki jo zahteva kompanija. List zatem ugotavlja, da so operacije proti Egiptu oktobra lani praktično uničile vse premoženje, ki ga je imela bivša kompanija v Egiptu.

Egiptovsko finančno ministrstvo je obvestilo upravo carine, da lahko izdaja izvozna dovoljenja za izvoz bombaža v Francoske oblasti so premetile skupino zaprtih voditeljev ilegalne KP Alžirije iz vojaških v sodniške zapore — Uporniki so povečali svojo dejavnost

PARIZ, 5. avg. (Tanjug). V Alžiru so danes začeli sodno preiskavo proti skupini voditeljev prepovedane KP Alžirije. Po uradnem sporočilu so premetili iz vojaških v sodniške zapore pet funkcionarjev alžirskih komunistov, med temi tudi generalnega sekretarja partije Molna.

Voditelje ilegalne KP Alžira so aretirali že pred tremi meseci. Po poročilih, objavljenih v pariškem tisku, so nekateri izmed njih v zaporih mučili. Glede na to, da je v alžirskih zaporih in taboriščih več deset aretiranih aktivistov KP Alžirije, francoski tisk ne izključuje možnosti, da bodo organizirali novo veliko sodno obravnavo.

Pred sodiščem v Oranu se je pravkar končal prvi veliki proces proti 33 komunistom. Večina izmed njih je bila obsojena na dolge zaporne kazni in prisilno delo zaradi podpiranja osvobodilnega gibanja.

Po uradnih francoskih virih je je uporniška dejavnost v Alžiriji v zadnjih 48 urah močno okrepila. V napadih na francoske čete so uporniki ubili in ranili več kot 50 vojakov. Uporniški odredi so napadli 7 francoskih garnizij v okolici mesta Alžira. Francosko poveljstvo zatrjuje, da v teh napadih ni bilo krtev.

Alžirski komandosi so danes streljali na francoske vojske na ulicah mesta Alžira. Po tem streljanju, v katerem je bilo ranjenih nekaj francoskih vojakov, so izvedli francoski padalci in policija najboljši obširne racije v alžirskem delu mesta.

Kot uradno poročajo, je bilo v eni sami noči zasilanih 8.000 oseb. Nov val uporniških napadov od namakanja odvisna blaginja države, dvig narodnega dohodka in preusmeritev poljedelstva na koristnejše kulture.

Toda Egipt je docela odvisen od namakanja, zakaj je s tem utegne povečati posejano kornostno površino in tako dobiti več hrane za lačna usta; prav zavoljo tega pa hoče povečati površino obdelane zemlje, poleg tega pa naj bi tudi industrija slonine na izkoriščanje električne energije. To sta dva glavna smotra egiptovske gospodarske politike in od tod tudi načrt za graditev novega asuanskega jezusa, ki bi bil večji od dosedanjega.

Z novim jezom bi ohranili veliko vode, ki se vsako leto neizkoriščeno zgublja v Sredozemski morjalje. Gre za velike količine normalno za tri osmine vse vode, ki priteče v Asuan. Z novim jezom bi lahko urejali nivo vode, mimo tega pa bi dobivali skozi vse leto električno energijo.

Z novim jezom bi ohranili veliko vode, ki se vsako leto neizkoriščeno zgublja v Sredozemski morjalje. Gre za velike količine normalno za tri osmine vse vode, ki priteče v Asuan. Z novim jezom bi lahko urejali nivo vode, mimo tega pa bi dobivali skozi vse leto električno energijo.

like Vietnam Ho Si Minh pozdravil po mikrofonu beograjske radijske postaje narode Jugoslavije. Dejal je:

»Dragi tovariši predsednik, dragi tovariši in dragi prijatelji!

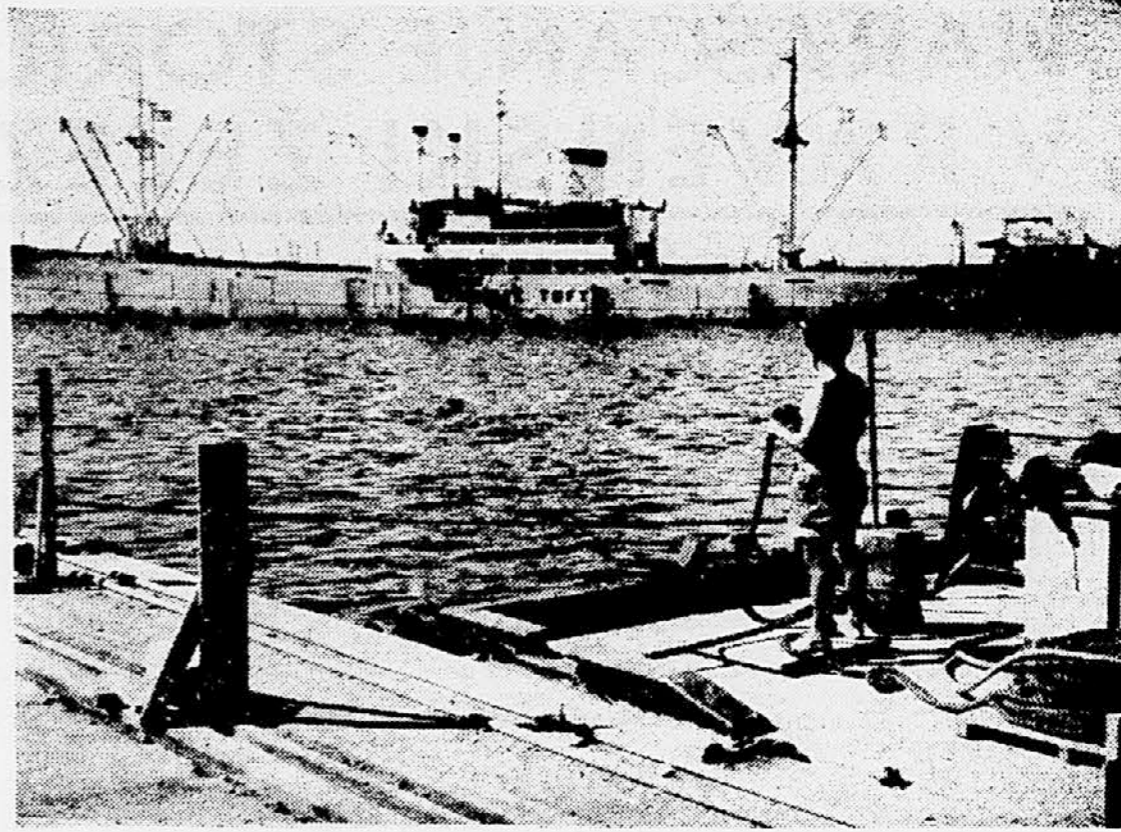
Zahvaljujem se Vam za tako pristen in toplej sprejem. Srečen sem, da lahko izročim Vam in vsem jugoslovanskim narodom bratski pozdrav vietnamskega naroda. Prizadevali si bomo izkoristiti teh nekaj dni, ki jih bomo preživeli pri Vas, da bi boljše spoznali Vaš junaški in delovni narod. Vase izkušnje kot izkušnje vseh bratskih dežel velike družine socializma nam bodo dragocene v borbi za socialistično graditev in za združitve naše dežele. Tako bo naše potovanje prispevalo k še večjemu prijateljstvu med našimi narodi, ki jih združuje skupna pot v socializem.

Predsednik republike Vietnam Ho Si Minh se je nato odpeljal v spremstvu predsednika republike Tito v odprtem avtomobilu proti svoji rezidenzi na Dedinju. Za tem avtomobilom se je razvrstila dolga kolona avtomobilov z visokimi vietnamskimi državnimi funkcionarji. Na vsej poti od letališča do Dedinja je predsednika republike Vietnam Ho Si Minha pristočno in navdušeno pozdravljala množica Beograjčanov. Kljub delovnemu času se je okoli 100.000 Beograjčanov zbralo na ulicah, da bi pozdravilo predsednika Ho Si Minha in vietnamski narod, o čigar junaških bojih so mnogo slišali in brali. Neprestano odobravanje in vzdikavanje je izražalo dobrodoščilo visokemu gostu in njegovemu spremstvu, kakor tudi vietnamskemu narodu.

Po kratkem odhodu v rezidenzi na Dedinju je predsednik republike Ho Si Minh ob 11.30 dopoldne položil venec na grob Neznane juške na Avali.

Ob 13. uri je visoki gost obiskal predsednika Tito v poslopiju zveznega izvršnega sveta v Beogradu.

I. S.

Pred nekaj dnevi se je v Port Saidu zadržala že druga ladja, ki je tovorila blago iz izraelskega pristanišča Haifa. Obe ladji so egiptovske oblasti po krašjem zadrževanju spustile skozi prekop. Na sliki: Danska tovorna ladja Brigitte Toft pa prehodu skozi Suez.

UPOR V OMANU IN MUSCATU

Poročila iz Omama

Britanske čete se pomikajo proti Nizvi — Protesti laburista Benna — »Combat« o »velikem britanskem umiku« in »Daily Telegraph« o prepočasnih vojaških ukrepih

BAHREIN, 5. avg. (Reuter AP). Po poročilih iz Omama kaže, da so uporniki razširili ozemlje pod svojo oblastjo. Ozemlje, ki ga nadzoruje omanski imam, ki vodi upor proti probritsanskemu sultanu Omama in Muscatu, se razteza 26 km vzhodno od mesta Izki, ki je bilo do nedavnega skrajna vzhodna točka pod kontrolo upornikov. Mesto Izki je 160 km od mesta Ibr, kjer se zbirajo britanske čete, ki so pred nekaj dnevi prišle na ozemlje Muscata, da bi pomagale sultanu v borbi proti upornikom. Menijo, da se bo v kratkem začela britanska ofenziva, ki naj bi zavzela mesto Nizva. Nizva je zgodovinska prestolnica Omama, sedaj pa je sedež glavnega štaba upornikov.

Britanski tisk javlja, da so britanske čete in oklepni oddelki zapustili svoja oporišča v Omanu in se pomaknili v smeri Nizve, kjer bodo zavzeli položaje za napad.

Predstavnik omanskega imama v ameriški in sovjetski ambasadi zahteval, naj ZDA in Sovjetska zveza intervenerata in zahtevata prekinitev borbe v Omanu. Od generalnega sekretarja Arabske lige Hasune je El Harti zahteval, naj obvesti generalnega sekretarja OZN Hammarskjöldu o pozivu omanskega imama za ustavitev sovražnosti v Omanu.

Generalni sekretar Arabske lige Hasuna je pozval vse države, ki so sodelovale na azijsko-afriški konferenci v Bandungu, naj podpre »Oman v njegovi borbi proti britanski agresiji«.

Medtem ko uporniki v Omanu zahtevajo intervencijo Arabske lige in Združenih narodov, da bi se prekinile sovražnosti, je Britanija ukazala svojim četam, naj se pomaknejo na ozemlje Muscata in Omama. To je iznenadilo laburiste, posebno še, ker je predstavnik britanskega zunanjega ministrstva zagotavljal, »da ni pričakovati, da bi britanske enote posegle v borbo na terenu.«

Po poročilih, ki prihajajo iz London, bodo britanske enote iz Kameruna pomagale sultanovi vojski v borbi proti upornikom. Pomoč bo predvsem v intervenciji težkega orožja in v vzdrževanju zveze z britanskim letalstvom.

Laburistični poslanec Benn, ki je v parlamentu zahteval razpravo o Omanu, je sinoči očitil vladi, da je pred odhodom na počitnice zagotovila Spodnjemu domu, da se bo britanska intervencija v Omanu omejila samo na letalske operacije. »24 ur potem, ko je odšel parlament na počitnice, pa so britanski po-

vojniki očitno ukazali tudi kopenske operacije, v katerih sodelujejo britanske čete,« je opozoril poslanec Benn.

Pariški »Combat« piše, da je borba v Omanu samo ena izmed faz v »velikem britanskem umiku«. List opozarja, da so bile napadene britanske pozicije v Omanu prav v trenutku, ko namerava Britanija prenesti svojo vojaško bazo s Cipra v Vzhodno Afriko. List meni, da bo v kratkem prišlo do podobne krize tudi v Zanibaru, v Keniji in Somali; ter meni, da bi morali Britanci zato — z njihovega stališča seveda — pohiteti s premetitvijo vojaškega oporišča s Cipra na Kenijo. »To pa je zastarela metoda in z njo v današnjem času ni moč obrzati nadzorstva nad nekim področjem,« piše »Combat«.

Konservativni »Daily Telegraph« in liberalni »News Chronicle« pa kritizirata britansko vlado, ker je prepočasna pri reševanju omanske krize. »Daily Telegraph« zahteva hitro in odločno akcijo, ker bo sicer omanski imam postal heroj Afrike in Azije.

Povabilo Britanije Grčiji

ATENE, 5. avg. (Reuter). — Atenski tisk poroča, da je britanska ambasada v Atenah povabila grško vlado, naj se udeležijo tristranskih razgovorov o Cipru. Razgovorom bi prisostvovali predstavniki Britanije, Grčije in Turčije. Grški diplomatski krogi te vesti niso potrdili. Vrhovno sodišče na Cipru je danes zavrnilo prošnjo za pomilostitev mladega Nikosa Demofleosa, ki je bil prejšnji mesec obsojen na smrt. Sofokleos je novembra lani izvedel atentat na nekega Ciprčana.

Danes so na Cipru, v Nikoziji in Pafosu, znova izbruhnile protibritanske demonstracije. Demonstranti so zahtevali povratek Makariosa na Ciper, združitev Cipra z Grčijo in proti severnokiprskemu paktu. Britanska policija je razpršila demonstrante. V obeh mestih so aretirali nekaj Grkov.

Nilove vode

Pred nekaj dnevi je prišla iz Kaira novica, da je sklenila egiptovska vlada z deli za nov jez pri Asuanu. Gre sicer samo za prve priprave; kljub temu pa to kaže, da se je Egipt odločil izvesti svoj veliki načrt. Hkrati pa je prišla tudi iz Tokia vest, da se namerava kairska vlada obrniti na Japonce, da bi jim zagradili veliki jez. Ti dve novice pa nas opozarjata na Nil, na njegovo vodo in na velike načrte na tem področju.

Dogodki lanskega leta so potvrdili nekoliko v ozadje ta Naserjev načrt, da zgradi pri Asuanu novo rečno pregrado; tudi gospodarski, pomen Sueskega prekopu in Sinsajkega polotoka je imel nekaj časa prevago nad tem načrtom, toda vse kaže, da je usoda Egipta bolj kot od vsega drugega je odvisna od Nilove vode.

Ce v Egiptu vse polagajo na Nilovo vodo, pa tudi v Kartumu budno spremljajo kairske načrte. Se zmeraj nameraj ni rešen spor o razdelitvi Nilove vode, kajti Nil zanima tudi druge države in ne samo Egipt; v prvi vrsti je treba seveda navesti Sudan, toda tudi Etiopija, Uganda in še druga področja ob Nilovem bazenu povzdigujejo svoj glas, ko gre za to, kdo in kako bo izkoriščal Nilovo vodo. V Etiopiji in Vzhodni Afriki sicer vse doleže se niso napravili nobenega predračuna, koliko vode bi pravzaprav utegnili v prihodnosti potrebovati, toda strokov-

niški menijo, da bi za te dežele zadostovali največ dve milijardi kubnih metrov vode, kar pa je komaj 1/4 vode, ki doseže Asuan.

Ze iz tega je razvidno, da je vprašanje, kako izkoristiti Nilovo vodo, zelo zapleteno; treba je pač urediti splošno nadzorstvo nad to vodo tako v Etiopiji in Ugandi kot v Egiptu in Sudanu. Dokler se glede tega ne bodo sporazumeli, bo Sudan lahko resno ogrožil egiptovsko kmetijstvo in to predvsem pri nizkem stanju vode, kajti prav lahko se pripeti, da bi po svoje upravljali z zapornicami in s svojim ozemljem. Tega se prav dobro zavedajo tudi v Kairu.

Svoje zahteve po vodi oslanja Egipt na svoje prebivalstvo, ki naglo narašča, njegova življenjska raven pa je že zdaj skrajno bedna in bi bila z vsakim dnem slabša, če bo Egiptom primanjkovala hrana za Sudan je položaj drugačen; njegova je položaj drugačen; njegova ne grozi prenaseljenost, toda sudanska vlada trdi, da je

drožja bi morali preseliti približno 75.000 ljudi.

Zdaj so v rabi trije veliki rezervuarji: pri Asuanu v Egiptu ter Senah in Izebel v Avli in Sudanu. Te tri rezervarje pa zadržijo razmeroma malo Nilove vode, ki se nabira ob polnih nivojih na etipskem visokogorju in prispeva k izobilju Avli in Sudanu. Je tri rezervarje pa zadržijo razmeroma malo Nilove vode, ki se nabira ob polnih nivojih na etipskem visokogorju in prispeva k izobilju Avli in Sudanu. Je tri rezervarje pa zadržijo razmeroma malo Nilove vode, ki se nabira ob polnih nivojih na etipskem visokogorju in prispeva k izobilju Avli in Sudanu.

Kapaciteta obstoječih zapornic je manjša od 10 milijard m³ medtem ko odteče vsako leto v morje kakih 30 milijard m³ vode. Toda Nilove poplave, zaradi katerih pravijo, da je »Egipt dar Nila«, niso vsako leto enake, čeprav je egiptovska namakanjska kultura docela odvisna od teh poplav. Spomniti se je treba, da je zaradi pomankanja vode trpel Egipt hude suše že v biblijskih časih. Avli in Sudan pa se je ta nesreča ponovila, kakor je bilo tudi hudo leta 1878, ko je bilo vodo preveč in je vse uničila. Vzrok je jasen: ni bilo rezervarjev, ki bi regulirali vodno stanje.

Sedanji jez pri Asuanu je visok 29 metrov in zadržuje 5 milijard m³ vode; novi jez naj bi imel 100 metrov s kapaciteto 130 milijard kubnih metrov vode. Od tega bi 10 milijard kubnih metrov vode izhlapelo, 30 milijard m³ vode pa naj bi bila tako imenovana mrtva zaloga. Kontrolni jez bi bila docela v egiptovskih rokah, češar se Sudančci nekoliko bojijo.

Kot že rečeno, je treba pred graditvijo doseči sporazum o razdelitvi vode, ki je odvisna od velenja, in sporazum o razdelitvi vode, kar najbolj zanima Sudan.

Po sporazumu iz l. 1929 je imel Egipt pravico do 48 milijard m³ vode, Sudan pa le do 2 milijard. Zdaj so se egiptovske pravice

dvignile na 48 milijard. Sudana pa na 4 milijarde m³. To razmerje pa bi hoteli zdaj spreminiti Egiptanci v svojo korist, spremeni pa ga hočejo tudi Sudanci, češ da nameravajo namakati veliko večjo površino. Egiptanci se spremembi tega razmerja načelno ne upirajo, toda razprava teče glede sedanjih potreb po vodi. Egiptanci zahtevajo zase »samo« 51 milijard m³ vode. Sudanci pa naj bi dobili vsega 4 milijarde. Pokazatelj za poljedelstvo naj bi bilo število prebivalstva. Zdaj je razmerje 22 milijonov proti 8 milijonom ljudi; potemtakem naj bi vodo razdelili v razmerju 52,3 milijardam m³. Sudanci pa trdijo, da imajo 10 do 11 milijonov prebivalcev, ne pa samo 8 milijonov zavoljo tega zahtevajo zase — 15 milijard m³ vode.

Rešitev tega spora je zelo važna za obe državi, dasiravno je skoraj očitno, da glede vodnih potreb obe strani vsaj nekoliko pretiravata. Egipt je skoraj do celja odvisen od poljedelstva, poljedelstvo pa od namakanja. Skoraj vseh 11 milijard m³ vode porabijo za gojitve dolgovlakenatega bombaža (l. 1953 — 85% deviz od prodaje bombaža). Egiptovsko gospodarstvo sloni na bombažu in ne na hrani. Bombaž več vrste in za dobljenje denar lahko kupujejo živila. Kljub temu pa si Egiptanci želijo več hrane in bi radi več zemlje posejali z žitaricami. V Sudanu pa živijo od Nila samo prebivalci Severnega Sudana in tisti, ki prebivajo ob Modrem Nilu, ki na področju pri Kartumu ni na reči odvisni od Nila. Ostali se preživljajo s poljedelstvom, ki je odvisno od pada-

vina; tod pridelajo veliko žita, ki ga imajo za svojo prehrano in za prehrano prebivalstva v deficitnih pokrajinah.

Toda sudanska vlada je pripravila načrt, ki pravi, da bo imel Sudan čez nekaj let dvakrat več površine, posejane z bombažem. Zdaj ima namreč Sudan pod bombažem 360.000 juter. Egipt pa 1.700.000 juter. Dohodek Sudana (poprvečen v zadnjih petih letih) od bombaža znaša 31 milijonov egiptovskih funtov ali 65% tujih deviz, medtem ko zasluži Egipt od bombaža letno povprečno 130 milijonov egiptovskih funtov ali 87% vseh tujih deviz. Egiptanci, ki so zdaj na boljšem, ne želijo, da bi Sudan povečal svojo proizvodnjo bombaža z dolgimi vlakni, zlasti še, ker Sudan lahko izvažja še precej drugega blaga (žito, gumj, arabičum, slonovo kost), medtem ko Egipt lahko izvažja skoraj samo bombaž.

Zadnji načrt, kako bi razdelili Nilovo vodo pravi, da bi naj Egipt dobil pravico uporabiti 67 milijard kubnih metrov vode, Sudan pa 17 milijard kubnih metrov. To je dolgoročni načrt, upoštevajoč sedanje in prihodnje potrebe. Če bošta Egipt in Sudan sklenila tak sporazum, potem bodo lahko začeli tudi graditi novi asuanski jez, seveda le, če bo Egipt v ta namen dobil potrebni denar.

Dr. D. &

Železniška nesreča v Španiji

MADRID, 5. avg. (AFP). — Pred dvema dneva mi je prišlo na prosti Madrid—Maleniza de Alcantara do hude železniške nesreče. 17 vojaških oseb je izgubilo življenje, 70 vojakov pa je bilo ranjenih. Vzroka nesreče se niso ugotovili.

Potresi v Mehiki

MEXICO CITY, 5. avg. (AP). — Seizmolški inštitut v mestu Mexico City je večerjabeleži 6 novih potresnih sunkov. Od katastrofalnega potresa pred 7 dnevi pa do danes so zabeležili skupno še 140 manjših potresnih sunkov.

NARAŠČANJE STORILNOSTI V RAVENSKI ŽELEZARNI

Vsa investicijska dejavnost železarne v Ravnah na Koroškem se je letos v prvem polletju izvajala na podlagi sklepa delavskega sveta, ki predvideva uporabo 197 milijonov dinarjev amortizacijskega sklada za namostitev in obnovo kapacitet ter 123 milijonov dinarjev iz amortizacijskega sklada za vzdrževanje obstoječih kapacitet. Ta program je s svojo odločitvijo potrdil tudi Okrajni ljudski odbor v Mariboru. Na področju kapitalne izgradnje so sredstva porabljena za zaključna dela pri žrpalni postaji; za dodatno kurjenje, ureditev kalilnega bazena v mehanični delavnici, dograditev prižigalnice litine, kisikarne in acetyleneke postaje za napajalnimi omrežjem, postavitvi 1200 tonske stiskalnice, raziskavo terena za novo valjarno, gradnjo industrijske šole in bencinske žrpalne postaje ter za razna druga manjša dela. Sredstva za opremo so porabljena za 1200 tonsko stiskalnico, dodatno kurjavo SM peči, polno peč za valjarno, kalilni stroj v vzmetarni in za vrsto drugih strojev

in opreme. V prvem polletju so začeli obratovati nekateri večji objekti kapitalne izgradnje kot na primer acetyleneka in kisikarna postaja, 1200 tonska stiskalnica in dodatna kurjava SM peči. Vse te objekte so koristno vključili v proizvodni proces železarne. Z njimi bodo izpopolnili tehnološki proces zlasti v toplinici in povečali produktivnost dela. Težava v investicijski dejavnosti so nastale zaradi pomanjkanja elaboratov in načrtov, ki niso bili vedno pravčasno pripravljani. Do konca leta bodo v ravenški železarni dokončali polno peč in naprave v vzmetarni, generatorske lope in ohlajevalne jame v toplinici.

Za družbeni standard so porabili okrog 35 milijonov dinarjev v glavnem za gradbeno in obrtniška dela. Tako so dokončali tri stanovanjske bloke, zgradili vrstne hiše ter delno uredili stanovanjsko naselje na Čecovju. Dela na stanovanjskih objektih so letos nadaljevali z zamudo v glavnem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Fonda za samostojno razpolaganje zaradi težav pri obratnih sredstvih za redno vzdrževanje niso mogli pravočasno izkoristiti.

Premijsko nagrajevanje

V ravenški železarni so norme presegali povprečno za 16% napram povprečju leta 1955, ko so jih prekorajčili za 8,6%. Večji porast so zabeležili v toplinici, težki kovačnici in vzmetarni, kar je posledica večje produktivnosti. Na povečano proizvodnjo norm je bistveno vplival sklep delavskega sveta, po katerem se norme vsaj eno leto ne smejo spremeniti brez spremembe tehnološkega postopka. Norme so ostale v glavnem iste kot v preteklem letu. Na novo so uvedli norme le v toplinici pri čiščenju ingotov in v skladišču ognjestaiga materiala. Zaradi spremembe teh-

ničnega procesa so norme nekoliko spremenili v jedrarni, medtem ko so letos 1. julija v čistilnici prešli z dinarskega akorda na časovno normo. Novi premijski pravilnik je odigral določeno vlogo zlasti pri znižanju izmečka, povečanju produktivnosti in varčevanju z materialom. Prav tako je pokazal nekatere pomanjkljivosti in neskladnosti, ker razni kriteriji na nekaterih delovnih mestih niso bili dovolj skrbno izbrani.

Vsekakor drž. ugotovitev, da je ravenška železarna letos v prvem polletju bolj poslovala kot v preteklem letu. Na ta uspeh je vplivala tudi bolj preskrba s surovinami in električno energijo. Kljub znižanju proizvodnih stroškov pa je dobiček podjetja mnogo manjši zaradi znižanja cen nekaterim artiklom in podražitvi surovin in električne energije. Zanimivo je, da bo železarna letos samo za elektriko plačala okrog 150 milijonov dinarjev več. Čeprav so letos materialne stroške znižali za 140 milijonov, od tega uspeha ne bodo ničesar imeli. Letošnji plačilni sklad podjetja je zaradi manjšega dobička namreč za 3 milijone dinarjev manjši kot v preteklem letu. V ravenški železarni ugotovljajo, da letošnja delitev dohodka ni dovolj stimulativna za tiste delovne kolektive, ki so že lani in v preteklih letih dobro delali.

Uveljavitev na mednarodnem tržišču

Vsa leta po vojni je ravenška železarna zalagala le domačo industrijo s svojimi kvalitativnimi izdelki. V zadnjem času pa je začela izvažati določene količine elomax-jekla v Nemčijo in Italijo. Iz tega brzoreznega jekla izdeluje valjane in kovane profile, rezkarje za les in kovino in nekatera druga orodja. Doslej so delali v ravenški železarni brzoreznega jekla z visokim odstotkom volframa, medtem ko

elomax-jeklo vsebuje visok odstotek kroma in nizek odstotek volframa in manjdiaga. Jugoslavija razpolaga z zadostnimi količinami kroma in je zaradi tega proizvodnja elomax-jekla neprimerno cenejša in za našo državo ugodnejša. Po trdoti in plastičnosti pa elomax-jeklo ustreza svojstvu brzoreznih jekel. Vse kaže, da bo ravenška železarna z izvozom elomax-jekla koristila naši jugoslovanski gospodarski skupnosti in razvoju svojega podjetja.

Šesti most za Turčijo

Tovarno »Djuro Djakovič« v Slavonskem brodu je izdelala šesti most za Turčijo, ki ga bodo te dni odposlali razstavljene. — M. B.

Na hribu Gradot pri Kavadarju so 30. julija opravili doslej največjo eksplozijo v naši državi. Prilgali so 70.000 kg raznega razstreliva, da bi porušili hrib. Delo za porušenje hriba se nadaljuje, ker ga je še nekaj ostalo. Material, ki ga dobe pri rušenju hriba, bodo porabili za zasipanje jezov, ki je nastal lani, ko se je utrgal plaz s hriba Gradot. Stika kaže prizor v trenutku eksplozije na hribu Gradot pri Kavadarju.

Je res premalo učiteljev

Se ni dolgo tega, kar smo brali v časnikih, da manjka na naših šolah cirka 1400 učiteljev. Težak problem je to, ki bo postal iz leta v leto težji, kajti dotok mladih moči je več kot skoromeden. In k temu je še vsako leto več takih, ki dopolnijo pogoje za upokojitev in ki samo čakajo na nov pokojniški zakon, od katerega si obetajo, da bo bolje zavoroval njihov zaslužni pokoj. In tedaj bo postala kriza v učiteljskem poklicu še prav občutna.

Medtem pa doživljajo ponekod učitelji take nevarnosti in zapostavljanja, ki utegne tudi najbolj idealnemu šolniku izbiti veselje do poklica. Pa presodite sami naslednji primer, ki ni tako osamljen:

A. V. je službovala zadnjih deset let kot učiteljica v Robu na Dolenjskem, v občini Veliki Lašče. Šola je dvooddelčna in poslednjih pet let je tovaršica šola tudi vodila. 16. novembra preteklega leta je dopolnila trideseto službeno leto in takoj naslednjega prvega — 1. decembra torej — so ji z občine poslali štiri mesečno odpoved službe z utemeljitvijo, da je izpolnila oba pogoja za upokojitev, to je petdeseto leto starosti in trideset let službe.

Tovarišico je odpoved sicer hudo zbolela, toda ni verjela v njeno resnost, kajti prevedč je bila zavorovana v svoje delo in v sredi svojega dela ni utegnila misliti na svoje osebne stvari. Tako je le preprosto z našimi učiteljicami na podeželju, kar si nekateri tovariši povsem napačno razlagajo, ko da so nezainteresirane za naše skupne poklicne zadeve.

A. V. torej na to odpoved ni ničesar ukrenila in tako se je bližal konec roka. Tedaj pa so jo poklicali na občino, kjer je najprej prosila, da bi ji odpovedni rok podaljšali. Toda tajnik ji je to zadevo razložil takole: Tovarišica, Vi ste v VIII. plačilnem razredu in Vaša plača je prevelik izdatek za občino. S podaljšanjem torej ne bo nič. Vendar Vam predlagamo, da še nadalje ostanete na svojem mestu, z le za honorar.

Učiteljica so se smilili otroci, da bi ostali tri mesece brez pouka in pristala je na predlog ter sklenila z občino pogodbo za honorarno zaposlitev od 1. aprila do 30. junija tega leta. In v prvem počitniškem mesecu, ko naj bi se odpočila od napornega dela, je ostala sedaj brez plače, brez honorarja in tudi brez pokojnine, ker je zanjo zaprosila šele proti koncu februarja, ko je uvidela, da gre zares.

Zalostna zgodba je to in močno podobna onim, o katerih pravimo, da je bilo to nekoč.

Saj je res, tovarišica ne bo ostala brez kruha. Dobila bo pokojnino, čeprav z zamudo in ne po novem (boljšem?) zakonu. Vendar gre tu za mnogo več: za odnos do človeka in za odnos do prosvetnega delavca.

Černut Janko

Ob Krnskem jezeru

Povezanost proizvodnje in potrošnje

Trditve o povezanosti proizvodnje in potrošnje se zdi tako samo po sebi umevna, da bi o tem skoraj ne bilo treba izgovarjati besed. Vsaka planska gospodarstva sta delovna proizvodnja in potrošnja. Treba pa je to povezanost proizvodnje in potrošnje imeti pred očmi vedno, kadar razpravljamo o ekonomskih problemih in možnostih za njihovo rešitev, ker se v pogojih tržnega gospodarstva in blagovne proizvodnje ti dve manifestaciji istega gospodarskega dogajanja medsebojno ločujeta in se praktično večkrat zdi, da nimata nikake medsebojne zveze. In v pogojih tržnega gospodarstva sta dejansko ločeni. V blagovni proizvodnji se namreč ne proizvaja zato, da bi se zadostilo določenim potrebam. Blago se proizvaja zato, da bi se na trgu prodalo in da bi se iz te prodaje realiziral čim večji dobiček, čim večja razlika med lastno in prodajno ceno. Potrošnja sama na sebi pa se zopet ne ozira na proizvodnjo, saj potrošnik dostikrat nima in niti ne more imeti pojma o različnih proizvodnih kapacitetah, proizvodnih postopkih itd. Potrošnja se javlja na trgu, kjer išče blago za zadovoljevanje svojih potreb in šele prek trga in cen vpliva na proizvodnjo in se z njo povezuje. V končni fazi tako vedno prihaja do izenačevanja proizvodnje in potrošnje, toda šele posredno tako da se stihljivo izločuje zaradi preniknih cen vsa odveča proizvodnja in da se na drugi strani proizvodnja povečuje prav zaradi visokih cen, ki jih povzročata na trgu pomanjkanje določenega blaga. Proizvajalec samemu pa je popolnoma vseeno, kaj proizvaja. Nje-

mu je mar samo to, da bo iz take proizvodnje zase ustvaril čim večji razliko v ceni. Vsako plansko gospodarstvo, da ne govorimo o gospodarstvu, v katerega država intenzivneje potrošnje s svojimi regulativnimi ukrepi, pa se trudi, da bi čim bolj izrinilo iz takega gospodarskega dogajanja elemente stihljive in da bi se proizvodnja in potrošnja čim bolj neposredneje povezali. Pri tem se uporabljajo različni ukrepi, ki pa imajo vsi za cilj doseči izravnano med proizvodnjo in potrošnjo zlasti na ta način, da bi se ta izravnava dosegla brez prevelikega nihanja cen. Izravnava se sicer vedno doseže tudi stihljivo. Toda je na ta način, da določena proizvodnja zaradi preniknih cen propade oz. da se določena proizvodnja poveča šele po predhodnem visokem skoku cen. Tako nihanje cen pa ima lahko zelo negativne posledice ne samo za potrošnika, ampak tudi za proizvajalca, ki se najuspešneje razvija prav v pogojih čim večje stabilnosti, kjer je mogoče vnaprej preračunati vse okoliščine, od katerih bo odvisna določena proizvodnja in njena realizacija. Stabilnost gospodarstva je zato najboljše jamstvo za njen nagli dvig in za povečano potrošnjo. Tako stabilnost pa je podana le v gospodarstvih, kjer je dosežen sorazmerno izenačen nivo tako v proizvodnji kot v potrošnji.

Če s tega aspekta pogledamo pogoje, v katerih se nahaja naše gospodarstvo, moremo ugotoviti, da prav teh pogojev pri nas ni zadošča. Ni jih tako na strani proizvodnje kot na strani potrošnje. To se je pokazalo zlasti pri postopnem prehodu na tržni sistem. Dokler je bilo gospodarstvo v celoti administrativno vodeno, ga

bili tudi proizvodnja in potrošnja administrativno vsklajevani. Seveda pa tudi vrednost napravljene razdelitve, pri čemer je imela trgovina vsaj ali sega s svojimi regulativnimi ukrepi, pa se trudi, da bi čim bolj izrinilo iz takega gospodarskega dogajanja elemente stihljive in da bi se proizvodnja in potrošnja čim bolj neposredneje povezali. Pri tem se uporabljajo različni ukrepi, ki pa imajo vsi za cilj doseči izravnano med proizvodnjo in potrošnjo zlasti na ta način, da bi se ta izravnava dosegla brez prevelikega nihanja cen. Izravnava se sicer vedno doseže tudi stihljivo. Toda je na ta način, da določena proizvodnja zaradi preniknih cen propade oz. da se določena proizvodnja poveča šele po predhodnem visokem skoku cen. Tako nihanje cen pa ima lahko zelo negativne posledice ne samo za potrošnika, ampak tudi za proizvajalca, ki se najuspešneje razvija prav v pogojih čim večje stabilnosti, kjer je mogoče vnaprej preračunati vse okoliščine, od katerih bo odvisna določena proizvodnja in njena realizacija. Stabilnost gospodarstva je zato najboljše jamstvo za njen nagli dvig in za povečano potrošnjo. Tako stabilnost pa je podana le v gospodarstvih, kjer je dosežen sorazmerno izenačen nivo tako v proizvodnji kot v potrošnji.

Če s tega aspekta pogledamo pogoje, v katerih se nahaja naše gospodarstvo, moremo ugotoviti, da prav teh pogojev pri nas ni zadošča. Ni jih tako na strani proizvodnje kot na strani potrošnje. To se je pokazalo zlasti pri postopnem prehodu na tržni sistem. Dokler je bilo gospodarstvo v celoti administrativno vodeno, ga

prerog kakor je. Tudi nihče drugi mu ni pomagal, ne z navetom, ne z dejanjem. Leta 1954 jeseni je zaprosil za ponovni pregled oziroma za obnovitev postopka in ga je februarja 1955 res ponovno pregledala komisija.

Da bo vsaj socialno zavarovan

Končno se je zavzel za Občinski odbor Zveze borcev v Kobaridu, ki mu je med tem preskrbel mesto nočnega čuvaja v tovarni igel, da bo vsaj socialno zavarovan. Konec marca mu je bila zaradi poškodbe kolena med NOV je priznana 20% invalidnost in je dobil 600 dinarjev invalidnine na mesec od 23. oktobra 1954 dalje. Glede obolenja pljuč je bila komisija mnenja, da ni dokazov, da izvira bolezen še iz narodnoosvobodilne vojne.

Tovariši v iglarni so mu nato junija 1955 napravili vlogo na predsednika republike zaradi obnove postopka. Iz Beograda je v 20 dneh prispela njevo prošnja in Ljubljano, od takrat dalje pa se je zadeva vlekla skoraj dve leti. Invalidska uprava je lani marca vrnila njegov spis OLO Gorica, od koder so nato zahtevali spet novo potrdila. Kdaj, kje in v kakšnih okoliščinah je obolen na pljučih in za revmatizem, malarijo in na želodcu, obem pa tudi zdravniška potrdila, da se je zaradi navedenih bolezni zdravil že med vojno ali najkasneje do 15. maja 1947. Vse to terjajo tudi zakonski predpisi in je seveda tako tudi prav.

Vsa zahtevana potrdila je Smrekar dostavil, poleg tega pa mu je tudi OBLO Kobarid izdal pismeno opravilo oziroma upravičljivo utemeljenje, zakaj je zamudil rok. Tudi vsa potrdila mu je preskrbel predsednik občine osebno, tako od zdravnic dr. Zvezde Zadnikove, ki je bila upravnik bolnišnice v Zadru. Potrdila je, da se je takrat resnično zdravil zaradi revmatizma in TBC, čeprav ne more reči, v katerem stadiju je bila takrat bolezen, ker bolnišnica ni imela rentgena. Tudi medicinska sestra Alojzija Cimprič, ki je bila tedaj v bolnišnici Gravina, mu je poslala potrdilo, da se je avgusta 1944 res zdravil v bolnišnici zaradi ranjene noge, revmatizma in želodne rane, v prvih štirih mesecih leta 1945 pa v bolnišnici v Zadru, kjer je bila tudi ona sama zaradi TBC, revmatizma in rane na želodcu. Da je v brigadi boloval zaradi malarije in revma-

In končno, kdo je kriv, da deset let človek ni prejel najmanjšo pomoči ali podpore? Ali so vse tiste, zlasti prve, zdravniške komisije res opravile svojo dolžnost? So gledale in obravnavale pred seboj človeka ali stevilko? Zakaj je pot, ki jo je moral Smrekar prehoditi vse do danes, ko mu je bilo priznanih 30 odstotkov invalidnosti, tako dolga? Zakaj je bilo treba toliko prosičenja, pritožb in neusmiljenega čakanja? Kje je bila Zveza borcev ves ta čas do pred 2 letoma, da ni videla njegovega žalostnega stanja in se zganila? In mar niso tudi oblastni organi, ki so obravnavali njegov primer, poslovali pretogo in preveč birokratsko? Invalidska uprava na primer?

Leta 1951, ko je bil takorekoč v največji stiski, je bil odlikovan zaradi svojega delovanja v NOB z Redom hrabrosti in z Redom zaslug za narod III. Mar ne bi bilo že takrat ali vsaj takrat na mestu, da bi se zavzel za njegovi tovariši iz težkih dni med NOB, Zveza borcev ali katerakoli druga organizacija. Tisot takih in podobnih vprašanj nastane ob tem primeru. Zadeva daleč ni končana, ni urejena. Na zadnjo odločbo se je pritožil, ker so ga ljudje, ki ga imajo dan za dneem pred očmi, napotili v pritožbo in mu pomagali. Sam bi brzkone spet moral in čakal, kakor vsa ta dolga leta.

Mar bi ga ne kazalo invalidsko upokojiti, ko za delo ni sposoben in niti te najlažje zaposlitve ne zmore in ne zmaguje. Nobenega dvoma ni, da zasluži vso skrb in pomoč, vsaj danes, po tolikih letih...

»Če kdo, imajo prav borci pravico zahtevati, da se popravi napake, ki jih prizadevanje v njihovem vsakdanjem življenju...«

-vš-

Dolga je pot...

Na letošnjem III. kongresu Zveze borcev so delegati precej govorili o skrbi za borce. Mnogi so omenjali primere, ko je ta skrbi za bivše borce pomanjkljiva in nezadostna, zlasti če gre za bolne in zaradi slabega zdravlja za delo manj sposobne tovarše. O tem vprašanju je govoril v svojem poročilu tudi predsednik Zveze borcev Slovenije tovarš Ivan Maček, ki je poudaril, da se organizacija zavzema za mnoge posamezne primere, ko prošnje borci za pomoč, osiroma, da se jim je primerila tako ali drugačna krivica. »Če kdo, potem imajo prav borci pravico zahtevati, da se popravi napake, ki jih prizadevanje v vsakdanjem življenju...« je dejal tovarš predsednik v svojem poročilu.

V našem uredništvu smo te dni prejeli dopis. Poslal nam ga je učitelj Tone Rutar iz Smasti pri Kobaridu. V njem nam piše o trnjevi poti nekdanjega borca-invalida Andreja Smrekarja iz Smasti ki jo je v letih po vojni prehodil, da bi si priboril invalidnino, ki mu gre.

Andrej Smrekar je bil pred vojno cestni delavec. V svoji vasi Kamno pri Kobaridu je med prvimi postal član odbora OF, ki ga je leta 1942 organiziral sedanji ljudski poslanec Anton Sturm. Italijani so ga nato na Livku aretirali in ga pozneje vključili v posebne bataljone, kamor so pošiljali za kazneni mnoge zavezane Primorce.

16. oktobra 1943 je prišel Andrej Smrekar s I. prekomorsko brigado v Dalmacijo in vstopil v XIII. proletarsko brigado. Z njo se je udeležil vseh pohodov in bojev, med drugimi tudi težkih bojev ob nemškem napadu na Vrhovni štab v Drvarju konec maja 1944. leta. Se prejšta mu na pohodu čez Velebit v ostri zimi 1943-44 zmzrnili obe nogi, vendar je bil kljub ranjenima in v cunje povitima nogama z brigado več čas na pohodu in v vseh akcijah. V teh bojih je bil dvakrat težko ranjen v nogo in glavo. Ko so ga pri Titovi Korenici ranjenega prevažali na kmečkem vozu v bolnišnico, je nesrečno zdrknil z voza pod kolesa, ki so mu prizadejala nove težke poškodbe. Iz partizanske bolnišnice je bil nato poslan zaradi ran in oslabelosti v Italijo, kjer se je nato zdravil v naših bolnišnicah v Barju in Gravini. Po vrnitvi iz Italije se je spet udeležil bojev za Pag in Knin, nato pa so ga bolnega spet poslali v bolnišnico v Zadar. Potem se je ponovno udeležil zadnjega, zmagovitega pohoda čez

Več kot 10 let se je vlekle

In vendar je deset let zamlak prosil za invalidnino. Prvi zdravnik, h kateremu se je zašel, zdaj že pokojni dr. Oblak v Kobaridu, ga je napodil, češ, doma bi bil ostal, pa bi bil zdrav. Prva invalidska komisija je Solkanu leta 1947, ki ga je pregledala, mu ni priznala invalidnosti, ker je menda — kakor vedno nekateri povedati, — ni priznala nikomur, če mu že ni manjkala roka ali noga. Leta 1951 je bil ponovno na pregledu v Ljubljani, kjer ga je komisija sicer predlagala, a je bila mnenja, da poškodbe na roki in nogi ne zmanjšujejo njegove pridobitne sposobnosti. O drugih boleznih takrat sploh ni bilo govora, čeprav je tožil zaradi njih. Potem je bil enkrat spet klican pred komisijo, pa mu takratni tajnik KLO Livka Alojz Sturm pozival ni pravočasno izročiti, da je rok prijale že davno zapadel. Tako se je vlekle naprej. On sam se ni pritožil, ker se pač ni znašel,

preprosti kakor je. Tudi nihče drugi mu ni pomagal, ne z navetom, ne z dejanjem. Leta 1954 jeseni je zaprosil za ponovni pregled oziroma za obnovitev postopka in ga je februarja 1955 res ponovno pregledala komisija.

Da bo vsaj socialno zavarovan

Končno se je zavzel za Občinski odbor Zveze borcev v Kobaridu, ki mu je med tem preskrbel mesto nočnega čuvaja v tovarni igel, da bo vsaj socialno zavarovan. Konec marca mu je bila zaradi poškodbe kolena med NOV je priznana 20% invalidnost in je dobil 600 dinarjev invalidnine na mesec od 23. oktobra 1954 dalje. Glede obolenja pljuč je bila komisija mnenja, da ni dokazov, da izvira bolezen še iz narodnoosvobodilne vojne.

Tovariši v iglarni so mu nato junija 1955 napravili vlogo na predsednika republike zaradi obnove postopka. Iz Beograda je v 20 dneh prispela njevo prošnja in Ljubljano, od takrat dalje pa se je zadeva vlekla skoraj dve leti. Invalidska uprava je lani marca vrnila njegov spis OLO Gorica, od koder so nato zahtevali spet novo potrdila. Kdaj, kje in v kakšnih okoliščinah je obolen na pljučih in za revmatizem, malarijo in na želodcu, obem pa tudi zdravniška potrdila, da se je zaradi navedenih bolezni zdravil že med vojno ali najkasneje do 15. maja 1947. Vse to terjajo tudi zakonski predpisi in je seveda tako tudi prav.

Vsa zahtevana potrdila je Smrekar dostavil, poleg tega pa mu je tudi OBLO Kobarid izdal pismeno opravilo oziroma upravičljivo utemeljenje, zakaj je zamudil rok. Tudi vsa potrdila mu je preskrbel predsednik občine osebno, tako od zdravnic dr. Zvezde Zadnikove, ki je bila upravnik bolnišnice v Zadru. Potrdila je, da se je takrat resnično zdravil zaradi revmatizma in TBC, čeprav ne more reči, v katerem stadiju je bila takrat bolezen, ker bolnišnica ni imela rentgena. Tudi medicinska sestra Alojzija Cimprič, ki je bila tedaj v bolnišnici Gravina, mu je poslala potrdilo, da se je avgusta 1944 res zdravil v bolnišnici zaradi ranjene noge, revmatizma in želodne rane, v prvih štirih mesecih leta 1945 pa v bolnišnici v Zadru, kjer je bila tudi ona sama zaradi TBC, revmatizma in rane na želodcu. Da je v brigadi boloval zaradi malarije in revma-

Letos več gostov

Na Bovškem bo treba še marsikaj storiti za nadaljnji razvoj turizma

Z letošnjo turistično sezono so v Bovcu še kar zadovoljni, saj je obisk domačih in tujih gostov večji kot lani. Se večji dotok gostov pa pričakujejo ta mesec, saj imajo v Bovcu v tem času turistična sezona takorekto zaključena. Tako ni čudno, da 9. avgusta lanj v dopoldnem hotelu »Golobar« nobena gosta, za letos pa se je že prijavila skupina petnaestih Turčanov, ki nameravajo prebiti tu ves avgust. Prav tako so jih imeli lani ob koncu julija nekaj nad 600. Tu je letos celodnevna oskrba za 50 din cenjena kot lani. V hotelu »Karin« so letos zabeležili za 100 odstotkov večji porast stalnih gostov, kljub temu pa je še precej prostora. Obisk bi bil nedvomno še večji, če bi dajala naša turistična informativna služba res točne podatke in bolj skrbela za propagando. V ta namen vloženja sredstva bi gotovo ne bila zavrnjena. Vsekakor bo treba v prihodnje izdajati več letakov, prospektov in raznih brošur.

Kako je z našo informativno službo? Osrednji turistični urad Turist-express v Beogradu je Dušana Veselinoviča sporočil, da imajo v Bovcu gostišča do konca julija vse zasedeno, oziroma rezervirano. Mož, ki je

imel že nekaj časa hčerko v Bovcu, se je vseno podal na pot z upanjem, da bo lahko pri hčerki prebil kakšno noč, nakar bi se skupno vrnila domov. Nedvomno ee je zažudil, ko je po prihodu ugotovil, da imajo v hotelu še 30 razpoložljivih postelj za goste. Vodstvo hotela pa je omenjeni turistični urad tržikat pismeno obvestilo o svojih razpoložljivih prostorih. Tako obveščanje ljudi nedvomno lahko smatramo najmanj za veliko nemarnost, če ne morda še za kaj več. Putnik je Pulja pa le obveščal, da vozi trikrat na dan avtobus na progi Bovec - Trenta, kar prav tako ni bilo res. Takrat celo se ni obravnavala avtobusna proga Bovec-Trenta-Kranjska gora-Bled. Zaradi napačnih obvestil v Pulju pa so gostje prišli v Bovec. Eni so iskali avtokamp, da bi se odpeljali v Trento, drugi pa so se odpravili drugam.

V Trentu je letos dokaj dober obisk, čemur pa se ni čuditi, saj imajo tu že dokaj dobro opremljene prostore in tudi razmeroma solidne cene. Tudi v Logu pod Mangartom je letos več gostov, medtem ko v Soči gostujejo poleg redkih gostov dve koloniji, ki ju je organiziralo društvo »Naša deca« iz Novega Sada.

Vsako, ki želi prebiti dopust na Bovškem, lahko dobi

ve potrebne informacije pri Turističnem društvu v Bovcu, ki gostom lahko preskrbi tudi privatna stanovanja. Zeljam tistih prosilcev, ki bi se v privatnih stanovanjih radi sami kuhali, pa žal ne morejo ugoditi, ker privatniki nimajo boljših prostorov. Omenimo naj še, da je Turistično društvo pripravilo letos lep prostor za taborjenje, na katerem so že taborili turisti iz Nemčije in domači taborniki. Poseben problem v letos v nadaljnjem razvoju turizma v Bovcu, je nujna ureitev letnega kopališča in sodobne kavarne ter gradnja kulturnega doma. Za zabavo gostov bi morali resneje razmisljati tisti, ki jim je v občini pri srcu nadaljnji razvoj turizma.

J. P.

Kratke iz Maribora

Priloge za jesensko cepiljenje. Predsednik okrajnega odbora SZDL mariborskega okraja tov. Vlado Majhen je pred dnevi vodil konferenco predstavnikov podjetij s celotnega okraja. Glavni predmet konference so bile priloge za jesensko cepiljenje proti otroški paralizi na podlagi sklepa republiškega sveta za zdravstvo. Posamezna podjetja mariborskega okraja bodo prispevala sredstva za nabavo posebnega cepiva in tako omogočila izvedbo te nujne zdravstvene akcije. Kot prva je ponudila svojo pomoč Tovarna dušika iz Ruš, ki bo prispevala 1500 dolarjev. Ta sredstva bodo zadostovala za cepiljenje okrog 900 do 1000 otrok. Treba je poudariti, da kaže delovni kolektiv ruske Tovarne dušika izredno razumevanje za zdravstveno dejavnost. Zaščitno cepiljenje zoper otroško paralizo bodo organizirali jeseni za vse otroke od šestih mesecev do petih let. V okraju bodo cepili okrog 40.000 otrok, za cepiljenje katerih bi potrebovali nad 20 milijonov deviznih dinarjev. Za borbo proti otroški paralizi bodo ustanovili poseben okrajni sklad, v katerem se bodo stekala sredstva podjetij in posameznikov. Dej. sredstev bosta prispevala tudi okrajni ljudski odbor in okrajni zavod za socialno zavarovanje.

Novo kino. Končno so v Mariboru po dolgem napovedih in dolgotrajnem delu izročili svojemu namenu kino »Union« v prenovljeni Unionski dvorani. Nova dvorana je prekosila vsa pričakovanja in bo služila tudi za razne koncerte in druge kulturne prireditve.

Prvo grozde. Pred dnevi se je v Mariboru pojavilo prvo južno grozde. Nabavilo ga je podjetje s sadjem in zelenjavo »Povrtnina« ter ga prodala po 160 dinarjev za kilogram. Prva časa je razmeroma visoka, vendar obljublja postopno zniževanje cen. Podjetje si je zagotovilo tudi določene količine namiznega belega grozda.

MAJHNA IZBIRA LETNE OBUTEV povzročila letos precej negotovanja med kupci. Čeprav je prodajalci v obutvi v Mariboru kar lepo število, je zelo težko najti čevlje, zlasti sandale, večje od številke 33 in manjše od 36. Tudi pri otroški obuvi ni nobene izbire. Vprašali smo mariborskega Turističnega društva, kaj to pomeni. Odgovorili so nam, da jih je letošnja vročina nekoliko presenečila. V vročih dneh, ko so ljudje lahko kupovali sandale, so po vse zaloge. Konec junija so tovarne že prenehale delati obutev za letošnje leto, kar je omenjeno letno obutev ostalo neprodano. Poslej se na reklamacije prodajalci niso utegnili več ozirati, ker je bil v teku že proizvodnja za jesen. Razen tega je tovarna zaposlena z naročili za tuje, saj letos prvič izvažajo. Podobno kot v mariborski Tovarni čevljev je stanje v ostalih tovarnah čevljev. Vendar menijo potrošniki - in to povsem upravičeno - da bi morale tovarne nekoliko bolj skrbeti za domačega potrošnika in da bi najmanj pred zalogi ne more biti opravilno za slabo založenost trgovin.

Štiri nove rešilne avtomobile so dobili. Mariborska rešilna postaja je dobila štiri nove re-

Ob Izviru Soče v Trentu

šilne avtomobile. Nedavno so dobili 12 milijonov dinarjev za nakup novega rešilnega avtomobila, vendar so s tem denarjem raje kupili pet starih voz, iz katerih jim je obrtno podjetje »Zvezda« izdelalo štiri predelane rešilne avtomobile. Ta pobuda mariborske rešilne postaje je vredna posnemanja in vse pohvale. S svojo odločitvijo so mariborski rešilci znatno povečali svoj prevoznik in omogočili marsikateremu bolniku in ponesrečencu, da bo pravočasno pripeljan v bolnišnico.

Novo kino. Končno so v Mariboru po dolgem napovedih in dolgotrajnem delu izročili svojemu namenu kino »Union« v prenovljeni Unionski dvorani. Nova dvorana je prekosila vsa pričakovanja in bo služila tudi za razne koncerte in druge kulturne prireditve.

Prvo grozde. Pred dnevi se je v Mariboru pojavilo prvo južno grozde. Nabavilo ga je podjetje s sadjem in zelenjavo »Povrtnina« ter ga prodala po 160 dinarjev za kilogram. Prva časa je razmeroma visoka, vendar obljublja postopno zniževanje cen. Podjetje si je zagotovilo tudi določene količine namiznega belega grozda.

MAJHNA IZBIRA LETNE OBUTEV povzročila letos precej negotovanja med kupci. Čeprav je prodajalci v obutvi v Mariboru kar lepo število, je zelo težko najti čevlje, zlasti sandale, večje od številke 33 in manjše od 36. Tudi pri otroški obuvi ni nobene izbire. Vprašali smo mariborskega Turističnega društva, kaj to pomeni. Odgovorili so nam, da jih je letošnja vročina nekoliko presenečila. V vročih dneh, ko so ljudje lahko kupovali sandale, so po vse zaloge. Konec junija so tovarne že prenehale delati obutev za letošnje leto, kar je omenjeno letno obutev ostalo neprodano. Poslej se na reklamacije prodajalci niso utegnili več ozirati, ker je bil v teku že proizvodnja za jesen. Razen tega je tovarna zaposlena z naročili za tuje, saj letos prvič izvažajo. Podobno kot v mariborski Tovarni čevljev je stanje v ostalih tovarnah čevljev. Vendar menijo potrošniki - in to povsem upravičeno - da bi morale tovarne nekoliko bolj skrbeti za domačega potrošnika in da bi najmanj pred zalogi ne more biti opravilno za slabo založenost trgovin.

Štiri nove rešilne avtomobile so dobili. Mariborska rešilna postaja je dobila štiri nove re-

TOVARNI AVTOMOBILOV NA TUJIH RAZSTAVIŠČIH. Razen na domačih se jim letos Tovarne avtomobilov v Mariboru razstav-

Vredno posnemanja
Ondani si je hčerka poškodovala nogo in morala sem jo odpeljati v novomeško bolnišnico. Ko sem šla v Trebnje na vlak, je še sijalo sonce, predem sem prispela v Novo mesto, pa se je pooblačilo in je začelo deževati. S hčerko nisem mogla brez dežnika na cesto, čeprav se je vedno bolj pritoževala, kako zelo jo boli noga. Nenadoma pa je pristopil k meni dijak Tonček Ovrčnik in mi ponudil dežnik. Za to svoje dejanje vsekakor zaslužim javno pohvalo.

Hvala, mati

Zasavski vajenci letujejo

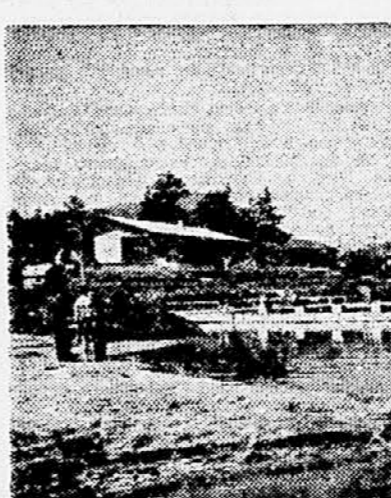
Okrajna zveza društev prijateljev mladine si je tudi letos zelo prizadevala, da bi čim več vajencev poslala na letovanje. Tudi društva prijateljev mladine po občinah so posvetila veliko skrb letovanju vajencev. Tako so društva prijateljev mladine v občini Videm-Krško organizirala taborjenja za vajence v Malem Lošnju, nekaj vajencev pa je odšlo na letovanje v okviru Počitniške zveze. Precej vajencev iz Trbovelj in od drugod je odšlo taboriti v Mokrice pri Brežicah. Industrijske šole so prav tako organizirale letovanje svojih učencev. Industrijsko-kovinarska šola v Trboveljah pa je na željo učencev organizirala partizanski pohod po Savinjski dolini. Na poti skozi partizanske kraje so spoznali bogato zgodovino tega lepega dela Slovenije.

Okrajni sindikalni svet v Trboveljah se ni zadovoljil z uspehom, ki ga je v letošnjem letu

dosegel na področju vzgoje upravljalcev, ampak je že sedaj začel s pripravami za novo seminarje. Kakor smo že poročali, je bilo v juniju letos več kot 20 seminarjev, ki se jih je udeležilo nad 600 novoizvoljenih članov delavskih svetov. Jeseni bodo organizirali seminarje za vse tiste nove članove delavskih svetov, ki se iz katrških kolij razlogov niso mogli udeležiti junjskih seminarjev. Poleg tega bo OSS organiziral dva daljša seminarja za predseidnike DS in UO. S tako obliko vzgoje upravljalcev bodo nadaljevali tudi prihodnje leto, s to razliko, da bodo organizirali seminarje višjega tipa. Namenen seminarjev bo, da bi poglavitno znanje upravljalcev, ki so na letošnjem seminarjih že dobili potrebno osnovo.

V trboveljskem okraju so bili zadnje dni sestanki delegatov za kongres LMS, na katerih so razpravljali o pripravah za

postavkami. Precej skrbni pa bo treba posvetiti tudi vzgoji kadrov, saj imajo med 1.140 rudarji kar 762 nekvalificiranih. Problem bo mogoče rešiti le z gradnjo nižje rudarske šole. Sredstva naj bi črpali iz fonda za kadre. Pripravljeni so, da bosta tako republiški kot okrajni fond gradnjo šole podprla.

Ob Velenjskem jezeru

V Velenju nujno potrebujejo nov Zdravstveni dom. Sedaj ga imajo v stari stavbi, ki ima samo dva skromna prostora za ordinacije. Eden izmed teh prostorov pa je hkrati tudi laboratorij. Razumljivo je, da je v takih okoliščinah delo težavno. Upajamo, da bodo novi Zdravstveni dom kmalu zgrajili, saj imajo že zbrani nekaj sredstev. Nedvomno bodo prisločila na pomoč poleg občine tudi razna podjetja.

Upravni odbor lignita v Velenju je sklenil, da bodo čimprej izvedli analitsko ocenjevanje delovnih mest. Vzajemajo se tudi za to, da bi akordni pravilnik vključili z novimi tarifnimi

Praznik dolenjskih gasilcev

Prostovoljno gasilstvo ima na Dolenjskem dolgoletno tradicijo. Prostovoljna gasilska društva v novomeškem okraju štejejo 6.710 članov in članic. Ti so organizirani v 128 društev, med katerimi je najstarejše prostovoljno gasilsko društvo v Metliki, ki je hkrati tudi najstarejše gasilsko društvo v Sloveniji. Ustanovljeno je bilo pred 88 leti. Tudi trenutno najmlajša gasilska enota je v Metliki, to je gasilica četa v tovarni »Beti«.

Druga svetovna vojna je hudo prizadela tudi gasilstvo, zlasti opremo in domove, toda takoj po vojni je gasilstvo novomeškega okraja stopilo na pot postopne obnove in vztrajnega napredka. V teh letih po vojni je gasilstvo napravilo krepak korak naprej. Ne da so bila obnovljena vsa stara društva, nastala so tudi številna nova, v gasilске vrste pa je novi čas vnesel tudi nov duh. Z izdatno pomočjo družbe in lastnimi sredstvi društev, članov in prebivalcev, se iz leta v leto izboljšuje tudi oprema društev.

Ze dalj časa se pod vodstvom Okrajne gasilske zveze in posebnega štaba dolenjskih gasilcev pripravljajo na največjo po vojni gasilsko prireditev na Dolenjskem, na Dolenjski gasilski dan, ki bo 10. in 11. avgusta letošnje. Ta dan bodo dolenjski gasilci dobili v goste na tisoče gasilcev in gasilk iz vseh krajev Slovenije. Po dosedanjih prirajah sodeč bo ta dan prislo 4.000 gasilcev poleg drugih gostov.

V soboto zvečer 10. avgusta bo velika akademija na Lokci. Pri njej bo sodelovala med drugimi tudi godba na pihala iz Zidanskega mosta. Poleg te bodo drugi dan sodelovale vsaj še dve ali tri godbe na pihala. Pred akademijo bo na Krki gasilska noč. V nedeljo dopoldne bo na Glavnem trgu razvite prapora in zborovanje, potem pa velika gasilska parada. Pri njej bo sodelovalo okoli 1.700

gasilcev v uniformah. Popoldne bo na stadionu »Partizana« na Lokci velika nastop članov in pionirjev. Samo teh najmlajših gasilcev, to je pionirjev, je prijavljenih za nastop 350. Pri prostih vajah pa bo nastopilo okoli 200 članov in članic. Celotna prireditev bo pod pokroviteljstvom predsednika OLO Franca Pirkovica.

Krka na Dolenjskem

Letos je po naših gozdnih izredno dušne gobanov. Ker je cena za suhe gobe letos dokaj visoka (kilogram suhih gobanov odkupuje zadruga po 1000 do 1500 din), jih ljudje radi nabirajo. Kmetijska zadruga na Krki jih je doslej odkupila že okrog 150 kg Poleg tega je odkupila tudi 1500 kg raznih zeljšč. Z nabiranjem gob in zdravilnih zeljšč si tako marsikatera revna družina gmotno deloma opomore. Na Krki imamo tudi nekaj naprednih kmetov, ki se pridno ukvarjajo s čebelarstvom. Medtem ko so bila zadnja leta za čebele zelo slaba, kaže letos mnogo boljše. Čebelarji so že prodali zadrugi okrog 1200 kg medu.

Letošnjo pomlad sta sneg in mraz tudi pri nas povzročila precej škoda na sadnem drevu in po gozdovih. Sadja letos v krajih po dolini sploh ne bo, nekaj ga bodo pridelali le v višinskih krajih, kjer škoda ni bila tako obširna. Precej so bili prizadeti tudi vinogradi. Razveseljivo pa je, da pri nas ljudje vse bolj segajo po umetnih gnojilih. Letos jih je zadruga prodala okrog 82 ton.

Kmetijska zadruga v Krki ima že nekaj časa težave zaradi pomanjkanja primernih prostorov. Ze nekaj časa razmišljajo o gradnji zadrugskega doma, ki bi ga bilo reš nujno zgraditi, toda kaj, ko ni dovolj denarnih sredstev. Upajo pa, da bodo prihodnje leto dom le začeli graditi.

Ravenski otroci letujejo

Mestni odbor Rdečega križa v Ravnanh na Koroskem je pokazal pod vodstvom poštvovalne lev. Anice Rutar pri organizaciji svoje počitniške kolonije na Javorju nad Črno izredno delavnost.

Visoko v planinah pod Uršljo goro domujejo. Res jim vreme ves čas letovanja ni najbolj naklonjeno, a vendar jih ni bilo malo - pionirjev iz industrijskih Ravnan, ki so želeli ostati pri prvi letnici še nadaljnje tri tedne kot varovanci Rdečega križa. Oskrba je odlična in tudi hrana je okusno pripravljena.

Kje se je zataknilo?
Gradnja vodovoda Sklans - Trebnje - Dobovnik letos zelo slabo napreduje. Za večji razmah del mariborskega denarja. Če pa, da mariborska še nekaj drugega, kajti upravni odbor Vodne skupnosti ni imel nobene seje že od februara dalje, prav tako se ni bil letos redni letni občni zbor. Zlasti član v občini Trebnje žele, da bi bil občni zbor čimprej, ker se je treba pogovoriti o raznih stvareh.

Celoten objekt pa je bil preračunan na 250 milijonov. Med gradnjo je bila predlagana delna sprememba načrta, ki je v tem, da bi nekda voda v dobrih 200 metrov dolgi in s procepravanjem, kot je bilo po prvotnem načrtu. O tem in raznih drugih vprašanih se je treba pogovoriti na občnem zboru.

GASILCI IZ VIŠNJE GORE BODO PRAZNOVALI 18. AVGUSTA
Pred kratkim smo objavili v »Slov. poročevalcu«, da bo gasilsko društvo iz Višnje gore 11. avgusta praznovalo 80-letnico obstoja. Zaradi objektivnih težav pa so nedavno sklenili, da bo praznovanje 18. avgusta.

Zdravstvena delavka z Raven. Milka Košutnik, vodi vsakodnevna predavanja o prvi pomoči in zdravstvu, potem pojejo, si kurijo taborne ognje, pripravujejo zgodbe iz življenja, nabirajo borovnice, hodijo na izlete... Kako pretepe je ta podružniški svet samot. praproci in smrekovih lesovi! Mali se utije dojemati te lepote.

Pri zbirki otrok za to počitniško kolonijo je vodstvo gledalo na to, kdo je bil zares potreben in vreden takega okrevališča. Pravčasno se je povežalo z okoljskimi kmeti, ki jim redno dobavljajo mleko, živino za zakol in še marsikaj. Sredstva za ureditvevanje zamislili lastne kolonije RK je prispevala vrsta gospodarskih organizacij - nekatere so pokazale za akcijo lepo razumevanje.

M. F.

Logaška občina elektrificirana

V nedeljo, 4. avgusta, je bila v Novem svetu pri Logatcu pomembna slovesnost. Na svečan način so v kraju prvič prižigali električno luč. Z elektrifikacijo tega kraja je bila zaključena elektrifikacija v občini. Slovesnost v Novem svetu se je udeležilo okrog dva tisoč ljudi iz okoljskih krajev, navzoči pa so bili tudi predstavniki občine in drugih organizacij. O pomenu elektrifikacije in težavah ter drugem je govoril poleg drugih tudi predsednik ObLO Anton Pečkovek. Iz njegovih izjav je bilo razvidno, da so morali za elektrifikacijo Novega sveta napeljati okrog 9 km električnega omrežja, kar je veljalo kakih 7 milijonov din. Približno polovico teh sredstev

so prispevali sami prebivalci v denarju, lesu in s prostovoljnimi delom, ostalo - 3.800.000 din pa je prispevala občina.

Ob tej priložnosti so pripravili tudi kratek kulturni program. Telesnovzgojno društvo »Partizane« iz Gorenjega Logatca pa je priredilo strelsko tekmovanje z rračno puško, ki so se ga udeležili številni mladinci. Najboljši so prejeli denarne nagrade. Prebivalci Novega sveta so vsen, ki so jim pomagali pri elektrifikaciji njihovega kraja, zelo hvaležni. Predvsem gre zahvala občinskemu odboru, občinski upravi za komunalno dejavnost in elektro-montarjem iz Ljubljane.

J. F.

Radioamaterji bodo tekmovali v Izoli

Z lanskeoletnega »slova na liscu« v Mariboru

Slovenska radioamaterska zveza bo priredila v času od 10. do 13. avgusta v Izoli mednarodni meeting in takozvani »slov na liscu«. Pri »slovu na liscu« morajo tekmovalci z majhnimi, posebno grajenimi sprejemniki in smernimi antenami najti skrite oddajne postaje. Na letošnjo tekmovanje bodo na ozemlju med Koprom in Izolo, na prostoru, ki meri približno 20 km² skrite kar tri oddajne postaje. Dve bodo morali tekmovalci najti, za tretjo

pa morajo določiti nahajališče na geografski karti. Tak »slov na liscu« je zanimiv in koristen. Opravljajo ga dvakrat, in sicer prvič na kratkih in drugič na ultra kratkih valovih. Kot kaže, bo konkurenca letos precej močna, saj se je že prijavilo okrog 60 tekmovalcev in 200 opazovalcev iz vseh naših republik in iz inozemstva. Inozemci bodo gostje izolske občine, ki je Zvezi radioamaterjev Slovenije nudila pomoč pri delu. Prijeten park v Arignon-

O.H.

POMURJE

Pomurški lovci so praznovali - V nedeljo, 4. avgusta, so se zbrali v Murški Soboti lovci iz 38 lovskih društev Pomurja ter proslavili 35. obletnico ustanovitve lovske organizacije v Pomurju. Okrajna lovska zveza je ob tej priložnosti izdala jubilejno revijo. Prav tako so v Ekonomski srednji šoli v Murški Soboti odprli lovsko-ribiško razstavo, na kateri prikazujejo lovske orožje, pribor, stare dokumente, našagane živali, ribe v akvariju in nekatere druge zanimivosti. Pomurški lovci so tekmovali v streljanju na glinaste golobe, na letetelega fazana in bežečega zajca. Okrajna lovska zveza je najzaslužnejšim lovcem podelila spominska priznanja, Republiška lovska zveza pa znak »Zasluge za lovstvo«.

Mlečni sladkor pridobivajo. - V Tovarni mlečnega prahu v Murški Soboti pridobivajo že nekaj časa pod strokovnim vodstvom izredencev Kemičnega inštituta iz Ljubljane mlečni sladkor in mlečno kisline iz čiste sprotke. Iz sto kilogramov srotke so dobili okrog tri kilograma belih kristalov mlečnega sladkorja. Pridobivanje mlečnega sladkorja je pomembna pridobitev za Pomurje in naše gospodarstvo, prav posebej pa za sodobno medicino.

Ptuj

POMANJKANJE UČNIH MOČI. Na solah bivšega trajaškega okraja je občutno pomanjkanje učnih moči. Na osnovnih šolah je pomanjkanje učnih moči, še bolj pa na mnogih solah so morali zaradi tega poučevati po skrajnem predmetniku. Skrajni vsi odrekli so prapopolnjeni. S 30 ali 40 učenci v enem oddelku ni mogoče najbolje poučevati, kar se seveda pozna tudi pri učnem uspehu. V prihodnjem šolskem letu bo pomanjkanje učnih moči še bolj kritično, ker gre nekaj učiteljev v pokoj, nekaj je bilo premeščeno, tako da bo manjkalo učiteljev. Ptujski okraj je štipendiral št učiteljev, od katerih pa so končali študij letos samo trije. Zaradi pomanjkanja šolskih prostorov imajo na mnogih šolah pouk v treh izmenah.

R.R.

3a dom in družino

OTROŠKI SEJEM V ZAGREBU

V okviru I. Mednarodne revijalne razstave »Družina in gospodinjstvo 1957«, ki bo od 7. do 20. septembra v Zagrebu, bo tudi I. otroški sejem pod pokroviteljstvom centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in glavnega odbora Zveze ženskih društev. Namen sejma je predvsem prikazati dosežke uspeha v skrbi za našega otroka, letočasno pa tudi nova možnost razvoja in prizadevanja naše družbe za mladi rod.

Ta razstava bo prikazala, česa nam manjka in v čem delamo napačno, a tudi, kar je dobro. Kot o ostalih razstavah, bodo tudi o otroškem sejmu lahko povedali obiskovalci svoje mnenje v posebni anketi. Nedvomno bo v njej tudi mnogo predlogov za izboljšanje in izpopolnitev dela z otroki.

Na otroškem sejmu bodo razstavljala tudi podjetja zlasti tista, ki izdelujejo otroška oblačila, perilo, igrače. Tako bo zastopana prehranbena industrija, ki izdeluje bombone, čokolado, kekse, razne brezalkoholne pijače in mlečne izdelke, dakonfektarije, razstavljena bo otroška trikotaža, perilo in otroška obutev.

Otroške igrače, pohištvo, otroške knjige in drugi razstavljivi predmeti bodo obiskovalcem sejma nedvomno pomagali svetovati, kako urediti otroški kotiček, kakšne igrače kupiti in tudi, kakšno knjigo, ki pomaga vzgajati otroka. Toda ne samo za odrasle, tudi za male obiskovalce, ki bodo v spremstvu svojih staršev prišli, na sejem bo to posebna privlačnost, saj se prireditelji trudijo, da bi bil sejem kar najbolj urejen in zanimiv.

Posebnost vse razstave, kakor tudi otroškega sejma, da bo do na prodaj vsi razstavljivi predmeti, kar bo privlačnost sejma še povečalo. V okviru otroškega sejma bo tudi otroška modna revija, ki bo prikazala

KDO BI SODIL, DA ZNA ZE SIVATI!

praktičnost in uporebnost posameznih izdelkov za otroško garderobo.

Otrok ima svoj prosti čas, ki ga izkoristi prav ali ne. Prv zato bo tudi del sejma posvečen otrokovim zabavi, kateremu bodo prireditelji posvetili posebno

pozornost, kajti ni vseeno, kako preživi otrok prosto urico — ali s pametno igro in razvednilom, ki ga letočasno vzgaja in izpopolnjuje ali pa nanj celo slaba vpliva.

Marsikateri starši tudi ne puščajo svojemu otroku, da bi tudi

sam kje sodeloval, na primer v pevskem zboru, šolskem orkestru itd. Na sejmu pa bo vrsta predstev. Tako bodo priredila svoje predstave pionirska gledališča, mali obiskovalci si bodo lahko ogledali lutke, nastopili pa bodo tudi otroški pevski zborji in orkestri. Tu bodo torej lahko starši še bolj videli, kako radi se otroci udeležujejo v takih dejavnostih, saj jim je to v veselje in razvedrilo, razen tega pa se mnogo naučijo. Nedvomno bodo te točke posebna privlačnost otroškega sejma, saj skoraj ni lepše stvari, kot na primer videti otroka, ki s svojo vneto pojo v pevskem zboru, igra ali pa kako drugače nastopa pred javnostjo. Seveda ne bo manjkalo tudi druge zabave, saj se bodo mali obiskovalci sejma lahko zabavali z najsodobnejšimi igračami.

Ves sejem bo tako razdeljen v tri razstavne dele in sicer bo prikazal sodobno vzgojo otroka z različnimi igračami, slikanicami, knjigami, šolskimi in športnimi potrebščinami ter učili.

Naslednji del bo, kot rečeno, prikazoval materialno skrb za otroka z razstavljanjem raznih dobrin od obleke in obutve do zdrave prehrane, v tretjem delu sejma, ki bo prikazoval koristno in zabavno prosti čas otrok in mladine pa bodo v glavnem razstavljali taborniki, »Partizane«, »Pionirska zveza«, »Rdeči križ«, Ljudske tehnične, glasbene skupine, športske družine, razna športska društva in »Mladi združniki«.

Po širokem in obsežnem programu ter vestnih pripravah so deč bo otroški sejem ena nadvse privlačnih prireditev razstave »Družina in gospodinjstvo 1957«. Sčasoma pa naj bi postal tudi regulator proizvodnje, saj ga bodo obiskali tudi predstavniki nekih in tujih podjetij, ki bodo lahko ugotovili, za kaj se obiskovalci bolj ali manj zanimajo.

V. K.

PRICESKA NAŠEGA MALEGA

Kdo bo skrbel še za lase otroka, bo nejevoljna morda katera mamica. Naši pa bomo tudi take, ki so svoji triletni hčerki dale napraviti že trajno. Toda ta uničuje še močne lase, kaj šele mehke in občutljive otroške lase. Ti so izredno občutljivi in zanlevajo zelo skrbno nego. In ta se mora začeti že pri povsem majem otroku. Za to vam posredujemo nekaj preizkušenih nasvetov.

Mehke lasje dojenčka bodo bolj in hitreje rasi, če jih ne bomo preopogosto umivali z milom. Enkrat tedensko je povsem dovolj za pranje male glavičke z otroškim milom. Pri tem moramo gledati, da nato glavo dobro izperemo s čisto vodo. Druge dni, ko kopamo malčka, pa glavičko samo malo splahnemo z vodo in jo takoj posušimo z brisačo in počesemo s ščetko. Dokler pa ni glavička še trdna uporabljamo le mehko svieno ščetko.

V prvem letu ima dojenček svetle lase, ki pozneje največkrat potemijo. V korenini lasu je namreč vedno več pigmenta. Toda lasje lahko potemijo tudi zaradi uporabe slabega mila ali pa zaradi preopogostega pranja las. Priporočamo, da perete otrokom, ki imajo svetle lase s kamiljnim čajem, zadnji vodje dodajte še malo imenovanega soka. Glavo črnolasi otrok pa je dobro prati v vodi, v kateri smo kuhali rozmarin ali orehov list. Masne lase operemo z deklicami, če pa te nimamo pa moramo trdi vodi dodati malo borakasa.

In še nekaj besed o ondulaciji otroških las. Ze v začetku smo povedali, da ta ni priporočljiva. Vse do puberteta bi si deklica ne smela dati delati trajno. Če pa že hočemo našemu dekčku naviti lase, delajmo to previdno. Čez dan navijmo lase na mehke krpice, poprej pa jih še rahlo navležimo s sladkorno vodo. Ko se lasje posušijo pa vsak ovojček posebej izčešemo.

Vedno lepa pikčasta obleka iz ripsa, ki jo lahko nosimo v vsakem dnevnem času. Zlasti primerna je za večer, ko ogrnemo čeznjo toplo jopico skladne barve.

Zdravnik svetuje

A. M. LJUBLJANA: Obutek mrazenja se ne pojavlja kot posledica pravega mraza v obdobju jecem zraku, temveč prihaja iz notranjosti organizma samega kot subjektivni občutek mraza pri celi vrsti raznih bolezenskih stanj. V takih primerih priteka zaradi krčevite zožitve malih kožnih ar-

terij v ožilje povrhnje kože vse presnovo krvi. Na ta način se zoži dovajajo premla toplota. Tako ohladitev zunanji kožni plasti povzroča občutek mraza. Ta pojav srečujemo pri raznih živčnih obolenjih, pri duševnih obolenjih, pri raznih hormonskih motnjah, pri slabokrvnosti itd. V vašem primeru je zelo verjetno, da mrazenje posledica mraza.

Zaradi te nevarnosti, še bolj pa zaradi občasnih krvavitvev po končani meni in zaradi bolečin v trebuhu vam svetujemo, da gredo čimprej k zdravniku ginekologu, ki bo mogoče tudi ugotovil pravi vzrok mrazenja.

Vsaka neredna krvavitvev vzbujata sum na razna nevarna obolenja, zato ne kaže prav nič odlašati. Z. P. KIRIAN: Vsako leto imate tudi po večkrat neprijetnosti zaradi vraščene nohta na nožnem palcu. Pred nekaj dnevi se vam je pripetilo isto, samo da je vnetje obeh nohtov huje kot običajno.

Priporočamo vam, da na palec pokladate obkladke z burovo vodo ali kopeli v blagi raztopini hipermanganja. Ko se bo vnetje pomirilo, vam bo zdravnik verjetno moral odstraniti noht, kakor tudi vse okuženo divje meso.

Vraščeni noht nastane lahko zaradi nepravilne obutve, zaradi nepravilne obremenitve nog in zaradi nepravilnega striženja nohtov. Vsem tem vzrokom se navadno pridruži še okuženje.

Da boste v bodoče preprečili to nevarnost, ki povzroča navadno zelo hude bolečine, vam priporočamo, da nosite prostore čevlje in da strižete nohte ravno in ne v polkrogu. Če bi pa kljub temu prišlo do vraščene nohta, poskušajte vrniti gazo med noht in njegovo ležišče, kar navadno prepreči še nadaljnje vraščanje.

Nasveti

Umazan dežni plašč očistimo tako, da ga operemo v hladni ali mlačni vodi. Mlito, bencin ali kakoli drugi preparati tu lahko prej škodujejo nego koristijo. Če pa je plašč preveč umazan, ga lahko očistimo z gobo, ki smo jo namočili v rahli milnici. Takoj nato pa ga moramo izprati v čisti vodi.

Da bi zamašek ne ostal v ustju steklenice, v kateri je lepljiva tekočina, ga poprej namočimo v olje ali v raztopljeno mast.

Obleke, krojene iz enobarvnega blaga

Ceprav si za spremembo od zimskih enobarvnih oblek želimo poleti pisane vzorce, na izkušnja potiči, da so iz enobarvnega blaga ukrojene obleke privlačnejše, elegantnejše in trajnejše (pisane vzorce se hitreje naveličamo, je podvržen mo-

di) kot pa obleke ukrojene iz vzorčastega blaga. Naše trgovine nam ponujajo že kar lepo izbiro barv, čeprav je kalokost še vedno precej omejena na šantung, rips, rafia platno in umetno vlakno iz tovarne v Vizmarjih. Barve teh vrst tka-

ma pa so lepe. Morsko modra, olivno zelena, koščena in bela so barve, po katerih v letošnjem modnem letu najbolj seznamo. Ker so obleke krojene iz enobarvnega blaga, si lahko privoščimo tudi nekoliko poseben kroj (glej skice). Pri močno pisanih tkaninah vzorec namreč zakrije posebnosti kroja, zato ima zopet enobarvno blago prednost pred vzorčastim pri vseh tistih, ki nimajo rade gladkih oblek.

Praden pa začnemo, krojiti enobarvno obleko, moramo posebej vsaj nekoliko pozornosti kekovosti pri nas kupljenega enobarvnega letnega blaga. Razen nekaterih vrst šantunga, je naše enobarvno letno blago »trdo«. Ima pa tudi to slabo lastnost, da ga je treba večkrat zlikati in, da po prvem pranju prav rado izgubi apreturo, ki mu daje »trdost«. Zaradi tega bomo krojile nove obleke na ta način, da bodo iz svetlega blaga ukrojene enostavne za likanje in obenem enostavne za pranje. Ker je enobarvna tkanina občutljivejša kot vzorčasta, ker na enobarvno hitro opazimo vsaj še tako droben madež, bo svetlo enobarvno blago pač potrebno pogostejšega pranja. Zaradi tega ne bomo izbrali kro-

ja pri katerem bi morali poznati vse umetnosti likanja, če bi hoteli dati oprani obleki njen prvotni videz. Kroj obleke iz svetlega enobarvnega letnega blaga naj bo torej predvsem za likanje enostaven.

Temnejši odtentki tkanin pa nam omogočajo že zapletenejši kroj. Ker bomo obleko manjkrat prale, bo torej trud našega blaga likanja manj pogost. Iz mehkejših enobarvnih tkanin krojimo »mehkejša« kroje: drapiran žvotek, nabrano krilo, manj enostaven izrez (dekolte) itd. Ta kroj nam narekuje kakovost blaga, čeprav je pomislek pred pogostim likanjem še vedno upravičen.

K enobarvni obleki spadajo čevlji, torbica in eventualno rutoča, pas ali gumbi kontrastne barve. Kadar enobarvno obleko dopolnjujemo z vzorčasto bluzo, z širokim pasom, rutičo ali pentljo, naj ima pisano blago v svojem vzorcu vsaj en motiv, ki je v barvo istih ali vsaj močno podobnih barvi obleke. S tem se izognemo vsem nesoglasjem. V razliko od vzorčastih oblek, k enobarvnim laže izbiramo tudi nakit. Ogrlice, ki so letošnje leto postale pisane sestavljene iz raznobarnih krogljic, se zelo lepo prilagajo vsaki enobarvni obleki. Tudi uhanj imajo lahko vtišljen raznobarni motiv, ce-loten izgled bo samo izpopolnjen.

Ce si ne moremo privoščiti vsako sezono nove letne obleke, je enobarvna tkanina prav gotovo primernejša od vzorčaste. Ker je izbira brav velika in lepa, njihova obstojnost pa tudi kar zanesljiva, si ob letošnjih vročih dneh ukrojimo takšno obleko, ki nam bo popolno nadomestila »popoldansko« in tudi »sončno« obleko. D. P.

NEKAJ JEDILNIKOV

- KOSILO: Nadevane paprike — Cel krompir — Sadje — 220.
- VEČERJA: Čespljevi emoki — Mleko — 180.
- KOSILO: Zelenjavni zrezki — Solata — Puding — 160.
- Zelenjavni zrezki: Poljubno vrsto zelenjave skuhamo v slanem kropu do mehkega, jo na situ dobro odcedimo, debelo sesekljamo. Nato napravimo prežganje, ki ga razredimo z vodo, prevremo, pridenemo 1 jajce, sesekljano zelenjavo, sol, poper, muškatov orešek in še vse skupaj prevremo. Ko se zmes ohladi, oblikujemo zrezke in jih spečemo zlatorumen.
- VEČERJA: Palačinke — Sadni sok ali mrzli čaj z limono — 170.
- KOSILO: Zelenjavna juha s prženim zdrobom — Džuveče — Solata — 170.

FOX

Škatla k' na pokrov ima belga psa namalanga, to je »FOX«, ki po vsem svetu hočejo ga na čevljih met.

Ze malce »moden« komplet, za našo najstarejšo. Tudi pri tej obleki je možno krojenje iz pretesne obleke.

DŽUNGLE

220. Mavgli je osupnil. Kaj takega se njemu, gospodarju džungle, še ni pripetilo! Pograbil je nož in v slepi jezi bi oba ubil, če se ne bi prav takrat znova oglasilo neznano čustvo z vsa silo. Vzdihnil je: »Gotovo sem jedel strup in moč me je zapustila! Umrl bom! Med tem pa sta volkova stekla dalje in ostal je sam na poteptani travi.

221. Ves dan se je samotni klatil po gozdu in zvečer je sam lovil svoj plen. V svetli noči pa se je naveličal samote in zdiral je skozi džunglo proti jugu. Noge so se mu dotikale mehkega mahu, pozabil je na svojo nesrečo in od veselja zapel. Stekel je prav do močvirja ob robu džungle in z varnimi koraki planil v lože.

222. Splašil je jato divjih rac, sedel med visoko trse in si ogledoval podplaste svojih nog, da bi izdrl majhne trne. In ko se mu je že sadelo, da je vsa slabost in slabo voljo pustil v džungli in ko si je spletel venec iz močvirnih cvetic — se je znova oglasilo v njem desetkrat huje kot prej. Prestrašil se je.

SPOLET

Dve zlati, tri srebrne in ena bronasta...

TO JE IZKUPICEK NAŠIH SPORTNIKOV NA III. SPORTRNIH IGRAH V MOSKVI

V Moskvi so jugoslovanski športniki opravili svoj del sporeda in v nedeljo poleg sijajnega uspeha v maratonskem teku po zaslugi našega rekorderja Franje Mihaliča dosegli še en pomemben uspeh. Za tega je zaslužen naš metalec kladiva Zvonko Bezjak, ki je zasedel črno zlato 62,35 m daleč in zasledil s to znamko drugo mesto ter osvojil srebrno kolajno. Po prvih šestih metih v predtekmovalju je Bezjak obstal na 3. mestu, vendar se je v finalu zelo lepo popravil in se povzpela za eno mesto višje. Zmagovalec je bil znani sovjetski rekorder Krivososov, ki je bil za 56 cm daljši od Bezjaka.

V soboto pozno zvečer sta v zaključnih nastopih v boksu in rokoborbi oba najboljša Jugoslovana rokoborec Horvat in boksar Jakovljevič prišla v svojih kategorijah do 2. mesta in si zaslužila srebrni kolajni.

Naš namiznotenški igralec Vognar je z lahka premagal Madžara Gyotyalia in v konkurenčni pomaznanosti zasedel peto mesto. V četrtfinalnih tekmah v nogometu so bili doseženi slei izidi: SZ: Kitajska 6:0, ČSR: Romunija 1:0, Vzhodna Nemčija: Albanija 2:1. Izid tekme med Madžarsko in Sudanom se ni znan. Ker bo v tem srečanju verjetno zmagala Madžarska, bo naša ena skupina SZ, ČSR in Vzhodno Nemčija igrala ob polfinalu.

Bilanca nastopa sicer maloštevilnega zastopstva jugoslovanskih športnikov na moskovskih igrah je nadvse častna, saj so si priborili dve zlati, tri srebrne in eno bronasto kolajno.

Kako je šlo Mihaliču...

Glede na to, da smo v večinskih številih utegnili samo na kratko zabeležiti sijajni uspeh našega rekorderja Franje Mihaliča v maratonskem teku, je prav, če dodamo danes še nekaj podrobnosti s tega glavnega teka, za ta najpomembnejši uspeh naših iger v sovjetski prestolnici.

Na startu so bili vsi najmočnejši sovjetski dolcoprosarji. Prvi vrsti Ivanov, ki je pred 14

dnovi postavil nov svetovni rekord v teku na 30 km. Nari so pravzaprav računali vsi deset in deset tisoč gledalcev, ki so se na stadionu, temveč tudi po ulicah Moskve, spremljali to največje privlačnost iger.

Prav od okreta proge se je skupina najmočnejših tekmovalcev iz vse Evrope držala goste prijeteljska nogometna tekma med Ljubljano in Dinamom iz Zagreba bo danes ob 17. uri na stadionu v Siski. To srečanje bo ob enem zadnja prijeteljska tekma ljubljane pred odhodom na gostovanje po Švedski. Za vsakega tekmovalca bodo izpred Aldovščine vozili od 16. ure dalje posebni avtobusi.

V vodstvu so se menjavali zdej Mihalič, zdej Ivanov, zdej Popov in Finec Viskari. Prvih 10.000 m so ti najboljši predstavniki prišli do 23 minutah. Se je po obratu se je začela odlična borba za zmago. Prvi je poskušal uti Ceh Kontorek, vendar se mu je pripeljal na pete Finec Pulkinč in tudi naš Mihalič ni hotel zaostajati. Trise Rusi so tekli približno 20 m za njimi. Na klanecu pri Kunčevu je skočili oba najnevarnejša tekmeča Mihalič in se res odtrgal. Razmak med njim in zasledovalci se je stalno večal. Pri 24 km je imel že 30 m prednosti pred vsemi tremi. Toda Mihalič ni odnehal in si skušal kar na naslednjem vzponu zagotoviti zmago. Tri kilometre pozneje je bil res že 150 m pred naslednjimi tekači. Zdej sta se vrgla na delo spet Ivanov in Popov, podpora od Ceha Kontorka. Vsi trije so se res nekoliko približali; Mihalič, toda ta je spet povečal tempo. Do predmestja Moskve je tako pridobil že skoraj 400 m in imel zmago že skoraj v rokah. Ulice Moskve so grmele vzkljke in odobravanja. Mihalič je z novimi močmi potegnil proti cilju in prišel na Leninov stadion okrog 500 m pred vsemi drugimi. Stadion je bučal od zmagoslavja, ne samo zaradi Mihaličeve zmage same, marveč tudi radi izrednega časa 2:21:23,4, s katerim je svoj lastni rekord izboljšal za 7 minut, 18 sekund in 4 desetinke.

Na šestih javnih se je enkrat dvignil jugoslovanski zastav. Mihalič pa je prejel drugo zlato kolajno za Jugoslavijo.

ZVEZNI KOŠARKARJI PRIDEJO NA PLAN

Prihodno nedeljo se bo ob enem s prvimi nogometnimi srečanji za točke nadaljevalo tudi prvenstvo tekmovalcev v zvezni ligi pod koši. Kakor bo našim

BOKSARSKO PRVENSTVO FLR JUGOSLAVIJE

V Beogradu se je predhodnim zdeli drugi del prijeteljskih borb za državno prvenstvo v boksu za posameznike. Na tem prvenstvu so boksalci tudi trije slovenski prvaki: sicer: Tomažič, Kous in Bitenc.

V muški kategoriji je Tomažič (Maribor) zabil proti Ljubomiroviču (Radnički, Kragujevac) v povprečni kategoriji je Djordjevič (Crvena zvezda) premagal Kousa (Maribor), v polsrednji kategoriji pa Kelava (Radnički, Niš) Bitenca (Odrad) za s klasičnim k.

V nedeljo pozno zvečer je bilo v Beogradu končno tekmovalno prvenstvo zveznih kategorij v boksu. Novi državni prvaki so postali: muha: Ljubomirovič, bankam: Lukič, parčno lahko: Marjan Kraljič, lahki: Benedek, poltežni: Djordjevič, welter: Nikolič, polsrednja: Kelava, srednja: Marič, poltežka: Popović in težka: Sretenović.

Pravzaprav računali vsi deset in deset tisoč gledalcev, ki so se na stadionu, temveč tudi po ulicah Moskve, spremljali to največje privlačnost iger. Prvi od okreta proge se je skupina najmočnejših tekmovalcev iz vse Evrope držala goste prijeteljska nogometna tekma med Ljubljano in Dinamom iz Zagreba bo danes ob 17. uri na stadionu v Siski. To srečanje bo ob enem zadnja prijeteljska tekma ljubljane pred odhodom na gostovanje po Švedski. Za vsakega tekmovalca bodo izpred Aldovščine vozili od 16. ure dalje posebni avtobusi.

V Beogradu se je predhodnim zdeli drugi del prijeteljskih borb za državno prvenstvo v boksu za posameznike. Na tem prvenstvu so boksalci tudi trije slovenski prvaki: sicer: Tomažič, Kous in Bitenc.

V muški kategoriji je Tomažič (Maribor) zabil proti Ljubomiroviču (Radnički, Kragujevac) v povprečni kategoriji je Djordjevič (Crvena zvezda) premagal Kousa (Maribor), v polsrednji kategoriji pa Kelava (Radnički, Niš) Bitenca (Odrad) za s klasičnim k.

V nedeljo pozno zvečer je bilo v Beogradu končno tekmovalno prvenstvo zveznih kategorij v boksu. Novi državni prvaki so postali: muha: Ljubomirovič, bankam: Lukič, parčno lahko: Marjan Kraljič, lahki: Benedek, poltežni: Djordjevič, welter: Nikolič, polsrednja: Kelava, srednja: Marič, poltežka: Popović in težka: Sretenović.

V muški kategoriji je Tomažič (Maribor) zabil proti Ljubomiroviču (Radnički, Kragujevac) v povprečni kategoriji je Djordjevič (Crvena zvezda) premagal Kousa (Maribor), v polsrednji kategoriji pa Kelava (Radnički, Niš) Bitenca (Odrad) za s klasičnim k.

V nedeljo pozno zvečer je bilo v Beogradu končno tekmovalno prvenstvo zveznih kategorij v boksu. Novi državni prvaki so postali: muha: Ljubomirovič, bankam: Lukič, parčno lahko: Marjan Kraljič, lahki: Benedek, poltežni: Djordjevič, welter: Nikolič, polsrednja: Kelava, srednja: Marič, poltežka: Popović in težka: Sretenović.

REPUBLIŠKO ŠAROVSKO PRVENSTVO

Inž. Krivec spet sam

Po enodnevem odhodu se je v nedeljo spet nadaljevalo šarovsko prvenstvo Slovenije. Peto kolo je dalo naslednje rezultate: Langer: Germek remi, Crepišek: Šiška prekinjeno, Mišura: N. Tomšič 0:1, prof. Hočevar: dr. Šmigovec 1:0, J. Tomšič: Stupca remi, Puc: Guzel 1:0, Kočevar: Vavpetič prekinjeno, inž. Krivec: Kobler 1:0, Lešnik je bil prost.

V zaostalih partijah 4. kola so Kobler in Kočevar oz. Šiška in Langer remizirali.

Vodstvo na tabeli je spet prevzel inž. Krivec s 4 točkami. Za njim so: Crepišek 3 (1), Germek, Guzel in Langer 3, Stupca, in dr. Šmigovec 2, Vavpetič 2 (3), Puc 2 (1, — itd. FB

V IV. kolu mladinskega prvenstva Jugoslavije v šahu v Novem mestu so bile odigrane naslednje partije: Dolar: Grzič 0:1, Cvetković: Markovski remi, Karavrtič: Turk 1:0, Rakič: Živkovič 1:0, Vranešič: Šušter 1:0, Lalič: Remiš 1:0, Jotov in Parma. Kne-

Na državnem mladinskem prvenstvu v šahu v Novem mestu igra tudi mladinski prvak LRS Peter Dolar iz Ljubljane. (Foto Pavlič)

ževič in Počuča ter Mesing in Trivunac so prekinili. Prekinjena partija iz III. kola med Turkom in Kneževićem se je končala remi.

Spet dr. Adams

Prav okrog angleškega zdravnika dr. Adamsa se še ni povsem poleglo. Pred kratkim ga je sodišče spoznalo za nedolžnega, več umorov na precejšnjo žalost tožilstva in Scotland Yarda. Čeprav je vsa zadeva dr. Adamsa močno potrla, je reklama imela tudi svoje dobre strani. »Daily Express« mu je plačal lepe denarce za ekskluzivne fotografije, dobil bo pa menda okrog 15.000 funtov za svoje spomine.

Pred nekaj dnevi, pa je dr. John Bondkin Adams stinil roko svojemu zagovorniku in odšel s sodišča v mestu Lewes v Sussexu, ko ga je sodnik

Dr. Adams podpisuje ček za 2400 funtov, kolikor znaša globa, ki mu jo je naložilo sodišče.

ogledal s 2400 funti. Plačati bo moral tudi stroške obravnave. Priznal je, da je ponarejal recepte, dal napadne izjave, ko je izpolnjeval formularje za

Za takle balet je predvsem potreben gumij in ne toliko spretnost. Producenti novega italijanskega filma »Nimfa z reke« so uporabili to zvijazo, ko so hoteli, da jim prikupna Roberta Lizzi pleše na — reki. Del rečnega dna so pokrili z gumijem in drugo prepustili Roberti, ki jih ni pustila na cedilu. Mimogrede povedano, Roberta je že nastopala na televiziji, pa so jo »izključili, češ da ima preveč »sex appeal«.

Glavni inspektor Hannan iz Scotland Yorda je izjavil pred sodiščem, da je dr. Adams »precej premožen«. Izjavil je, da je imel dr. Adams ko so ga aretirali 25.623 funtov na več bančnih računih, medtem ko prejemal okrog 2000 funtov na leto od raznih investicij, v zadnjih desetih letih pa je povprečno vsako leto dobival okrog 3000 funtov v obliki raznih zapuščin.

Policija bo uradno obvestila o sklepu sodišča glavni zdravniški svet in ta bo naprej ukrepal, če bo smatral to za potrebno.

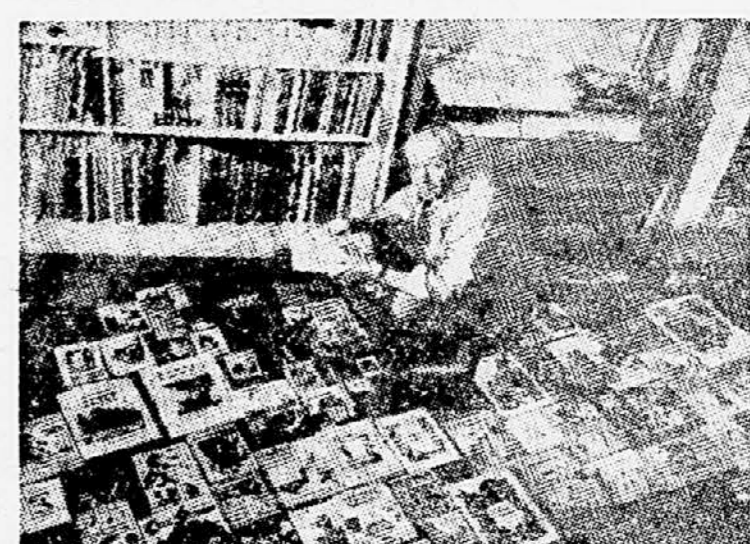
Za vse otroke sveta

Poleti 1956 je ameriški umetnik Feodor Rojankovsky prejel Caldecottovo kolajno za svoje ilustracije mladinskih knjig. Nagrada nosi ime po Randolphu Caldecottu, znanem britanskem ilustratorju, ki je živel v prejšnjem stoletju. Rojankovsky je to nagrado pošteno zaslužil, saj je v svojem dolgem in plodnem življenju ilustriral 86 knjig za mladino.

Car umetniških mladinskih ilustracij je v tem, da so vse te mladi Eskirom kot mladim Afričanom, mladim Američanom in mladim Arabcem. Njegova umetnost je v tisti širokosti, ki nima v sebi prav nobene zlobe in predsodkov, v tisti neizumetničnosti, katero se Rojankovsky blizu otrokom, ko slika naravo skozi svojo umetnost.

Ker ga je življenje tolikokrat metalo iz enega okolja v drugo, se je čutil doma povsod tam, kjer gozd zapira mali svet, v katerem živijo vervece, lisice, sove in martinčki. Feodor Rojankovsky je bil rojen v Mitau na obali Baltskega morja. Njegovo oče je bil Rus, profesor v gannaziji. Se pet let ni imel, ko mu je umrl oče. Se kot mladenič je Feodor narisal prve ilustracije za mladinsko knjigo, za svojo priljubljeno knjigo »Robinson Crusoe«. Vse življenje

je dobil Caldecottovo kolajno. Na stenah njegove delovne sobe visijo številni dragoceni umetniški predmeti in razni spominki: z dopustov — od Picassove vaze, afriškega lesoreza, japonskih bakrorezov do ruskih ikon in mehiškega idola.

Ilustrator Rojankovsky je ilustriral 86 knjig za mladino. Prva knjiga, ki jo je ilustriral, je bila »Robinson Crusoe«, za ilustracije v mladinski knjigi »Zabje dvorjenje«, pa je prejel Caldecottovo kolajno.

Babica ob pravem času

V neki vasi na Dolenjskem je bila kmetica pred porodom. Mož je hitro vpregel konja v zapravljenček in se odpravil po najbližjo babico. Ko so ležli po precej strmi cesti v hrib, sta voznik in babica slišala bolno piskanje srne medraje od ceste. Voznik je ustavil konja, zavril voz in stopil čez občestni jarek, ker je mislil, da pes ali volk tuga srno. Izstopila je tudi babica. Na jasi ob cesti je ležala srna. Takoj sta videla za kaj gre. Srna ni mogla roditi; ena noga mladiča je že bila zunaj. Babica ni dolgo premišljala, saj je strokovnjak za tako delo. Njena večja roka je hitro popravila napako in pomagala krepkemu srnjaku na svet. Obe sta bili zadovoljni, mati srna in babica, ki je tako nepričeko-

vano prišla na pomoč. Babica bi bila rada še ostala, da pomagala pri rojstvu drugega mladiča, toda v vasi je čakal novi državljani njene pomoči. Pred odhodom je obesila žepni roblek na krmo, da bi si zapomnila kraj. Ko se je čez nekaj ur vrnila, ni bilo srne in mladičev nujker. Skrbna mati ju je skrila na varnem mestu. A. S. P.

dom je obesila žepni roblek na krmo, da bi si zapomnila kraj. Ko se je čez nekaj ur vrnila, ni bilo srne in mladičev nujker. Skrbna mati ju je skrila na varnem mestu. A. S. P.

Ponosna mamica z en dan starm sinkom je italijanska filmska igralka Gina Lollobrigida. Fantku bodo dali ime Milko po Glininem soprogu dr. Milku Škoficu, s katerim se je bila igrala poročila leta 1949.

Zgoraj v stenah so bila vzdana okna, skozi katere je prodrala svetloba. Po opisih, ki jih je bila Joan brala, je domnevala, da je v harem mavrske hiše. Videla pa ni nobenih žensk, pa tudi deklet, ki jo je bilo pripeljalo semkaj, je spet izgubilo in zaklenilo vrata za sabo.

Joan je sedla na oguljen divan in si z rokami zakrila obraz. Nevarnosti mora pogumno pogledati v oči, pa najsi je še tako velika. Bila si je na jasnem, kaj pomenita oba napada na njeno svobodo. Prvi napad ni uspel. Sedaj pa je spoznala, da so napadalcu v Subi nameravali ujeti njo. Na ladjo niso bili prišli kar na slepo srečo, kot je zagotavljal kapitan in kot je mislil njen oče.

Njeno ugrabitev so izpeljali tako gladko, da je morala biti vnaprej pripravljena. Toda od kod neki so mogli ti ljudje vedeti, da bo stopila skozi tista vrata v zidu? Dneve in dneve so bili morali čakati, da so lahko izvedli svoj načrt. In kdo so bili ti ljudje?

Bolela jo je glava in čutila je, da je na koncu svojih moči. Ko so se odprla vrata, je skočila pokonci. Spet je vstopilo deale in prineslo na velikem medeninstem podstavku domač kruh, sadje in veliko rjavo steklenico čiste vode. Poleg je stala tudi bogato okrašena kupa.

»Govorite angleški?« je vprašala Joan. Dekle je zmajalo z glavo. Poskusila se je pomeniti z njo v francoščini, ali tudi s tem ni imela uspeha.

»Znam nekoliko španščine,« je reklo mavrsko dekletu, tu pa je bilo Joanino znanje tako pomanjkljivo, da se ni mogla razgovarjati z njo.

Ko se je deklet spet oddaljilo, si je Joan nalila vodo v kupo in jo željno spila. Hrano je gledala sprva nezaupljivo, nato pa se je opogumila, vzela kruh, ga košček odlomila in pokusila.

»Joan Carstonova,« si je dejala, »v zelo nesrečnem polo-

žaju si — ujetnica si pri Mavrih! To zveni domala kot sanje, zakaj kaj takega se dogaja zgolj v romanih in pravljicah. Ti si pa povsem budna, ne sanjaš, Joan Carstonova — hrano lahko tedaj mirno zaužiješ; ne bodo te poskušali zastrupiti — za sedaj še ne. A če bi to vendarle storili, bi bilo morebiti zate še boljše.

»Ne verjamem,« je dejal nekdo izza nje. Z vzklikom se je obrnila.

Skozi vrata na drugem koncu sobe je bil vstopil moški in jo že dalj časa opazoval, preden ga je zapazila.

»Vi ste?« je vzkliknila.

Ralph Hamon se je nesramno smehljaj.

»Zares nepričakovano veselje,« je rekel.

V prvem hipu je bila presenečena, da ga vidi, takoj zatem pa ji je postalo vse jasno.

»Vi torej tičite za vsem tem?« je počasi rekla. »In zavoljo tega ste naju povabili na to potovanje? Če je tako, ste pa bili vi oni drugi, ki sem ga videla na obali? Škoda, da nisem tedaj tega vedela — kje pa je Jim Morlake?«

Opazila je njegov presenečeni obraz.

»Jim Morlake? O čem pa govorite? Najbrž je sedaj v Angliji. In mislim, da so ga zaprli, ker je nekoga ubil, če je tam še vobče kaj pravice. Bržkone že tako veste, da je bil v noči pred vašim odhodom ustreljen vaš mož in da ga je ustrelil Morlake?«

Zmajala je z glavo in začudil se je, ko se je nasmehnila.

»Vi sami ste ustrelili Farringdona — kapetan Welling mi je to povedal, preden sem odpotovala. Veliko mi resda ni pojasnil, našel pa je sledove vaših čevljev na vrtni gredi pod oknom.«

Ce ga je bila nameravala prestrašiti, ji je to povsem uspelo. Njegove poteze so postale nenadoma stare in zmedene, kot je bila to že večkrat opazila, a v obraz je posinel.

»Radi bi me je zmedli!« je rekel hripavo.

»Kje je Jim Morlake?« je vnovič vprašala. »Ne vem — saj sem vam to že povedal. Upam, da je mrtev — prekleti Yankee, zločinec!«

»Ni mrtev, ako ga niste umorili vi, ko vam je padel v Njegova zmedenost je bila preočita, da bi mogla biti narejena.

»Saj ga vendar nisem imel v rokah — ne razumem vas — kdaj bi ga pa naj bil imel?«

»Bil je mornar, ki ste ga ujeli na jahti — kuhar!«

»Gromska strela!« je zaklel Hamon in stopil korak nazaj.

»Najbrž brijete iz mene norca — ka-li? Tisto vendar ni bil Morlake — bil je navaden mornar, kuhar!«

»Bil je gospod Morlake. — Kaj ste storili z njim?«

»Preklet!« je zasikal. »Tisti pes, Zafuri, ga je osvobodil — Naglo pa je obmolknil in se zbral. »Mrtev je, posadka jadrnice ga je ubila —.

»Lažete, saj ste že prej povedali, da se je rešil!«

Ni ji odgovoril, le z rokami si je segal preko drhtečih ustnic in strmel vanjo.

»Pravite, da je Morlake tukaj? Ali to ne more biti res — to ni mogoče! To ste si izmislili, Joan! Več sto milj stran je od tod. In kaj da je rekel Welling? Tudi to mi lažete. Zakaj pa naj bi bil ustrelil tega pijanca ravno jaz?«

»Kapetan Welling mi je popolnoma nedvoumno povedal, da ste morilec vi,« je hladno odvrnila.

Izvele je žepni robec in si obrisala znojno čelo.

»Kaj — morilec da sem?« je vprašal mračno. »No, več ko obesiti me ne morejo, pa naj sem storil karkoli.« Njegov pogled se je zopet ustavil na Joan. »Pravzaprav sem vam hotel nekaj povedati, a ste mi spored zmešali, Joan. Prav zlahka lahko zvem, ali je Morlake v Tangerju.«

»Nisem rekla, da je v Tangerju. O tem nič ne vem.« Njegove poteze so se zjasnile.

